

AMERIKOS LIETUVIŲ PROBLEMA: GRĮŽTI AR NEGRĮŽTI Į LIETUVĄ

Vytautas Šeštokas

Lietuvos Seimo ir Vyriausybės pareigūnai Vilniuje susitarė su JAV Lietuvių Bendruomene "Integracijos tautos" klausimu. Remiantis tuo susitarimu, atrodo, galima apsispręsti norintiems grįžti į Tėvynę.

Pirmiausia kalbėkime apie lietuvių, gyvenančių Amerikoje.

Lietuvai tik atgavus nepriklausomybę, 1991 metais Amerikoje įvyko gyventojų surašymas, kurio metu užregistruoti 811,865 lietuvių tautybės asmenys. Tarp kitų tautybių lietuviai užima 37-tą vietą.

Idomusia statistika yra Lietuvoje gimusių, bet gyvenančių Amerikoje. 1980 metais tokių asmenų buvo 48, 194. Per dešimt metų jų skaičius sumažėjo iki 30,334, t.y. 37 procentais. Prieš trisdešimt metų Amerikoje buvo apie 403 tūkstančiai asmenų, gimusių Lietuvoje. Kuo paaiškinti tokį didelį lietuvių skaičiaus sumažėjimą?

Priežasčių būtų galima priskaičiuoti daug. Svarbiausia jų yra vyresnio amžiaus žmonių mirtys. Tai ir praretino Lietuvoje gimusių tautiečių skaičių iki trisdešimt tūkstančių.

Turint šį skaičių, dabar galime kalbėti, kiek iš jų grįš į Lietuvą nuolatiniam apsigyvenimui.

Pirmiausia bus tie, kurie yra pasiekę solidžią amžiaus ribą, vieniši ir neturi vaikų. Ši lietuvių grupė, sentimentų ir Tėvynės meilės vedini, grįš į Lietuvą ten numirti ir pasilaidoti.

Kita grįžtančiųjų grupė, kuri "dar negalvoja mirti", važiuoja atsiimti savo paliktus ūkius ar namus. Dalis iš jų gal ir pasiliks Lietuvoje gyventi.

Trečiąją grupę sudaro tie, kurie turi Lietuvoje artimų giminių. Jie važiuoja pas juos, planuodami jiems padėti finansiškai, pasilikti jų globoje ir su jų pagalba, atėjus laikui, pasilaidoti tėvų žemėje.

Dabar reikėtų pakalbėti apie tuos tautiečius, kurie nemano grįžti į Lietuvą. Įvairių priežasčių yra daug. Pirmiausia negalvoja grįžti asmenys, kurie turi čia gimusių vaikų, vaikaičius ir ki-

tus artimus gimines. Vaikai čia baigė mokslus, įgijo profesijas, finansiškai gerai išsikūrė, lietuviškai beveik nekalba. Jų vaikai, su mažomis išimtimis, kalba tik angliškai. Jiems Lietuvos vardas yra tik tėvų ar senelių gimimo vieta. Šie tautiečiai nenori palikti savo vaikų ir vaikaičių.

Kita grupė lietuvių, čia gyvendama, gerokai praturtėjo. Jie gerai gyvena, jiems nieko netrūksta. O turint pinigų ir kitų materialinių gėrybių su kaupu, kam gi važiuoti į Lietuvą ir ten vargti su įvairiais nepatogumais: su blogu šildymu ir šaltu klimatu? Nebent patriotiškumas nugalėtų materializmą.

Dar viena tautiečių grupė negrįžta į Lietuvą dėl jos nesaugios politinės padėties, kriminalinių nusikaltimų: vagysčių, žmogžudysčių ir kt.

Dar reikia pažymėti ir tuos tautiečius, kurie buvo nuvažiuavę keletą kartų pasižvalgyti po Lietuvą ir susidarė savo asmenišką nuomonę, kodėl ten dabar neverta važiuoti nuolatiniam apsigyvenimui.

Vietiniai lietuviai labai nevienodai vertina atvykstančius iš Amerikos tautiečius. Vieni sako: važiuokite dažniau pas mus ir atvežkite kuo daugiau dolerių. Jų mums labai reikia. Jų meilė ir draugystė mūsų atžvilgiu yra tarsi: viešai – teigiamai, o slapta – neigiamai. Buvo atsitikimų, kad atvykusieji Amerikos lietuviai ten buvo traktuojami "brolių lietuvių" tik pasipelnymo tikslams. Jiems buvo taikomos aukštesnės kainos krautuvėse, viešbučiuose, restoranuose ir kitur. Todėl jie, grįžę į Ameriką, pasako: "Nuvažiavau, pamačiau ir į Lietuvą niekada nevažiuosiu".

Čia išvardintas neigiamas priežastis ne visi vienodai supranta. Geriausia yra nuvažiuoti ir ten asmeniškai susipažinti su teigiamais ar neigiamais reiškiniais. Paptartina paskaityti išeivijoje leidžiamą lietuvių spaudą, kurioje rasite daug įvairių Lietuvos lankytojų pasisakymų. Paskaitykite gautus iš Lietuvos giminių ar pažįstamų laiškus.

Ant G. Juškėnui iš Lietuvos atsiųstos nuotraukos užrašyta: "Praeitą rudenį, Lietuvai lyjant, buvome grybauti. Mudu su Viliuku negalėjome atsidžiaugti tokiu dideliu baravykų derliumi." Nuotrauka tai iš tikrųjų patvirtina.

IŠEIVIJOS GRĮŽIMAS

(Pranešimo, skaityto LR Seimo ir JAV LB komisijos posėdyje, santrauka)

Juozas Ardys

Praeitose sesijos pranešime sakėme, kad reikšmingas, nors ir retėjantis, skaičius lietuvių Amerikoje, senstančių ir jaunesnių, tebe puoselėja grįžimo viltį, kuri pamažu blėsta. Teigėme, kad Lietuvių Bendruomenė pagal savo paskirtį yra išpareigojusi pagalbėti senstantiems. Šioje pagalba Lietuva gali aktyviai dalyvauti. Tai ir Lietuvai būtų ekonomiškai naudinga. Teigėme, kad daugeliui Amerikos senstančiųjų lietuvių, Lietuvai sukūrus patrauklias grįžimo sąlygas, jų grįžimo viltis galėtų tapti realia galimybe. Pabrėžėme, kad Lietuvoje Amerikos pensininkai su savo finansiniais ištekliais nebūtų našta, bet galėtų laisvai pragyventi, patys apmokėdami už patarnavimus (jei tokių reikėtų). Tuo tarpu Amerikoje kai kuriems iš jų pragyvenimas, ypač atsiradus vienokių ar kitokių senėjimo problemų, tampa problematiškas ir verčia daug kuo save apriboti.

Taip pat teigėme, kad dabartinėmis sąlygomis, kada bet koks grįžimas į Lietuvą ar grįžimo planavimas paliekamas asmeninei iniciatyvai (be nuorodų, be informacijos ir kt.), tikėtis sulaukti grįžtančių yra nerealu. Šia tema lietuviškoji spauda Amerikoje yra pasisakiusi gana aiškiai; esamomis sąlygomis grįžimo negalima tikėtis.

Savo pranešime tei-

gėme, kad sukūrus čia, Lietuvoje, svetingą ir rūpestingą atmosferą tik bendromis, t.y. Lietuvių Bendruomenės ir Lietuvos pastangomis, toki grįžimą yra įmanoma realizuoti. Teigėme, kad pirmasis žingsnis, steigiant ir organizuojant rūpybos bei globos informacinę pagalbą turi ateiti iš Lietuvos. Grįžimui į Lietuvą, išikūrimui Lietuvoje būtinas pasitikėjimo atstatymas.

Paryškindamas koks darbas šioje t.y. pasitikėjimo srityje, laukia tų, kurie tą pasitikėjimą bandys atgaivinti, noriu pacituoti "Draugo" – Amerikos lietuvių dienraščio – vedamąjį: "Po 1990 m. kovo 11-osios pradėjome tikėti, kad politinis darbas jau beveik baigtas. Atėjo metas nepriklausomai Tėvynei pasirūpinti išvaikytais iš savo žemės vaikais, dalintis su jais dvasiniais lobiais, įkvėpt nau-

jos gyvybės į metų eigos ir darbų nuvargintas sielas. Tačiau mūsų Tėvynė pasakė: jie ne mano vaikai! ("Draugas", š.m. birželio 8 d.) Minima informacijos stoka tiek kultūriniais, tiek kitais klausimais. Vedamasis baigiamas gana retorišku, šiai temai skirtu sakiniu: "Nejaugi Lietuva nori nukirsti svetur tebežaliuojančią šaką, ant kurios ir ji pati gal būt sėdi?"

Citavau, norėdamas parodyti, kad tam pasitikėjimo atstatymui ir grįžimo į Lietuvą sužadinimui reikalingos nuoseklios ir apgalvotos pastangos. Jos reikalingos ir čia, Lietuvoje, ir ten, Amerikoje. Viena pati Lietuva, jos institucijos, be Amerikos Lietuvių bendruomenės pagalbos šio pasitikėjimo neatstatys. Vien tik žodelio neužteks. Grįžtantieji turės būti įtikinti

(Nukelta į 7 psl.)

Šiame numeryje:

1. Pasaulio įvykiai: popiežius sveiksta; sunkus kelias į taiką; ginčai dėl Nobelio premijos 2-3 psl.
2. Lietuvos kronika: paskolos skoloms užsimokėti. Rinkimai. Visokių būna rinkimų. Ką išsirinksime? 4 ir 9 psl.
3. Išsilmės Čikagoje 5 psl.
4. Portugalijos keliais 6 psl.
5. Lietuvos Vyčių darbai 8 psl.
6. Lietuvos pienininkai Klivlende 10 psl.
7. Už taurelę - \$150 12 psl.

Girdėta iš Vilniaus

• **LIETUVOS PREZIDENTAS BAIGĖ VALSTYBINĮ VIZITĄ DANIOJE.** Prezidentas Algirdas Brazauskas labai patenkintas nekintančia Danijos pozicija dėl Europos Sąjungos ir NATO plėtimo sąlygų. Spaudos konferencijoje jis sakė, kad Danijos ir Lietuvos pozicijos sutampa. "Danija žada griežtai laikytis nuomonės, kad visos šalys, norinčios tapti NATO narėmis, turi vienu metu pradėti derybas šiuo klausimu. Tą patvirtino ir Danijos premjeras Polas Nyrupas Rasmussenas", pabrėžė Prezidentas.

• **DIDINAMA BAZINĖ PENSIA IR KITI MINIMALŪS DYDŽIAI.** Lietuvos Vyriausybė nuo lapkričio 1 d. didina bazinę pensiją dešimčia litų – iki 110 litų. Ministras pirmininkas M. Stankevičius pranešė, kad atitinkamai didėja ir bazinė alga, pašalpos bei kitos išmokos. Šioms išmokoms numatyta lėšų valstybės biudžete – 210 mln. litų.

Ekonomikos ekspertų teigimu, metinė infliacija gali siekti 18,1 %. Per devynis šių metų mėnesius infliacijos lygis šalyje buvo 10,7%.

• **NAFTOS ŽVALGYBA BALTIJOS JŪROJE – TIK PAGAL TRIŠALĘ SUTARTĮ.** Lietuva neprieštarauja užsienio kompanijų darbams Baltijos jūroje, tačiau jie gali būti vykdomi tik pasirašius trišalę sutartį. Tokia pozicija išdėstyta Palangos susitikime. Dvi valandas už uždary durų "Austos" svečių namuose Palangoje spalio 11 d. Lietuvos ir Latvijos Vyriausybės vadovai Mindaugas Stankevičius ir Andris Škelė svarstė jūros sienos klausimus.

• **DERYBOS SU VOKIETIJA PRIARTINTŲ LIETUVĄ IR PRIE KITŲ ŠENGENO ŠALIŲ.** Dar birželio mėnesį Lietuvos diplomatai šiuo metu Šengeno šalims pirmininkaujancio Liuksemburgo užsienio reikalų ministerijai įteikė notą, kviečiančią pradėti derybas dėl abipusio vizų režimo panaikinimo Šengeno valstybių ir Lietuvos piliečiams. Kiek vėliau buvo gautas atsakymas, jog tokį siūlymą savo pasitarimuose palankiai įvertino Šengeno šalių pareigūnai. Šiuo metu Lietuvos piliečiams nereikia vizų vykstant į daugiau kaip 20 valstybių.

• **VIENTIJASI DEŠINIOSIOS POLITINĖS JĖGOS. AR NE PER VĖLAI?** Lietuvos konservatorių, Krikščionių demokratų partijos, Liberalų bei Lietuvių tautininkų sąjungų lyderiai pasirašė bendrą kreipimąsi į Lietuvos piliečius, kuriame kviečia aktyviai dalyvauti Seimo rinkimuose ir atiduoti balsus už "demokratines dešinės ir dešiniojo vidurio jėgas". Jie teigia, kad po Seimo rinkimų sieks bendro konstruktyvaus darbo Lietuvos piliečių ir jų valstybės labui.

• **ESBO STEBĖTOJAI VERTINS SEIMO RINKIMUS.** Lietuvoje vyksiančius Seimo rinkimus stebėti planuoja dvidešimt atstovų iš JAV, Vokietijos, Didžiosios Britanijos, Norvegijos, Danijos, Rusijos, Lenkijos ir Graikijos. Rinkimų dieną – spalio 20-ąją – jie lankysis daugelyje šalies rinkimų apylinkių ir stebės, ar nepažeidžiama Konstitucija bei Seimo rinkimų įstatymas. Norą stebėti Lietuvos Seimo rinkimus yra pareiškę ir Prancūzijos ambasados Vilniuje vadovai.

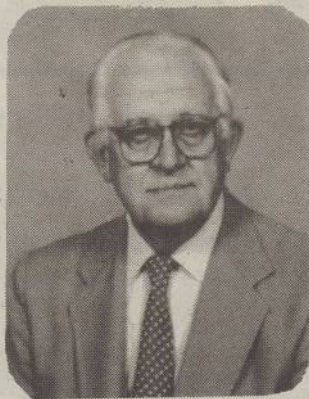
• **LIETUVIŲ LITERATŪROS ISTORIJA ANGLŲ KALBA.** Literatūros ir tautosakos instituto mokslininkai parengė "Lietuvių literatūros istorijos" veikalą, skirtą užsienio šalių mokslininkams bei skaitytojams. 24 autorių lankų leidinį anglų kalba leidžia "Vagos" leidykla. Tikimasi, kad jis iš spaudos išeis po kelių mėnesių. Leidinyje nagrinėjama lietuvių literatūros istorija nuo jos seniausių laikų iki dabarties. Ji pradedama Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino laiškais ir baigiama pastarojo dešimtmečio literatūros gyvenimo apžvalga.

• **POPIEŽIAUS PADĖKA IR APAŠTALINIS PALAIMINIMAS.** Šiandien Lietuvos Respublikos nepaprastasis ir ištarnautasis ambasadorius prie Šventojo Sosto ir Maltos ordinui Kazys Lozoraitis gavo Vatikano Valstybės sekretoriaus kardinolo Sodano telegramą, kurioje rašoma, jog Popiežius nuoširdžiai dėkoja už linkėjimus greičiau pasveikti. Visiems, kurių vardu šie linkėjimai buvo pareikšti, Jonas Paulius II suteikė apaštalinį palaiminimą.

• **IMIGRACIJA Į LIETUVĄ NEVIRŠIJA NUSTATYTOS KVOTOS RIBŲ.** Specialistai prognozuoja, kad iki šių metų pabaigos į Lietuvos Respubliką imigruos 2300 užsieniečių. Imigravimas į Lietuvą nuo 1993 metų, kai pradėjo galioti Imigravimo įstatymas, neviršija nustatytos kvotos – 2500 užsieniečių. Daugiausia atvykusiųjų buvo iš Rusijos Federacijos – 565, Baltarusijos – 163 ir Ukrainos – 145.

• **BALTARUSIJOJE ATIDARYTA LIETUVIŠKA MOKYKLA.** Spalio 12 d. lietuviška mokykla atidaryta Baltarusijos (Gudijos) lietuviškoje "saloje" – Gervėčiuose. Čia pastatyti ir šeši vienbučiai gyvenamieji namai iš Alytuje gaminamų surenkamųjų konstrukcijų. Juose įsikurs iš Lietuvos atvykę mokytojai.

Iš visur – apie viską

Algirdas Pužauskas

Popiežiaus sveikata gerėja

Spalio 8 d. popiežiui Jonui Pauliui II Romoje atlikta 50 minučių užtrukusi apendicito operacija. Chirurgas Francesko Krucitti po operacijos susitiko su spaudos atstovais, kuriuos pabarė už spaudoje pasirodžiusius spėliojimus, gandus ir įvairius prasimanymus. Operacija buvo sėkminga. Laukiame, kad popiežiaus sveikata sustiprės.

Daktaras nurodė, kad popiežius yra 76 metų amžiaus. Jis jau dusyk buvo operuotas. Todėl buvo imtasi visų priemonių, kad operacija nepablogintų jo padėties. Operuojant dalyvavo dar trys chirurgai, trys anesteziologai bei asmeninis popiežiaus gydytojas dr. Renato Buzzonetti. Žurnalistų klausinėjamas apie nervinius paciento sutrikimus, chirurgas pripažino, kad yra buvę Parkinsono ligos ženklų, kuriuos stebi kiti specialistai. Daktaras pareiškė, kad tie sutrikimai dabartinei operacijai neturėjo jokio poveikio.

Kantrios derybos

Izraelio ir Palestinos valdžios atstovai skuba pašalinti kliūtis, sukėlusias įtampą tarpusavio santykiuose ir apsunkinusias taikos įtvirtinimą. Klintono sukviestas vadovų pasitarimas, kuriame dalyvavo Izraelio premjeras Netanjahu, palestiniečių vadas J. Arafatas, Jordano karalius Hussein ir pats JAV prezidentas, pripažino, kad pirmiausia reikėtų įvykdyti ankstesnius susitarimus, kaip pavyzdžiui, Izraelio kariuomenės pasitraukimas iš Hebrono miesto. Hebrone gyvena 100,000 arabų ir tik 400 žydų, kuriuos ten saugo Izraelio kariai. Kariuomenė turėjo pasitraukti jau kovo mėnesį, tačiau, pasikeitus Izraelio vyriausybei, atsitraukimas buvo atidėtas.

Padėties stebėtojai pripažįsta, kad prezidentas Klintonas šiuose pasitarimuose laikėsi labai išmintingai. Jis prieš rinkimus nenorėjo užgauti Amerikos žydų ir prarasti jų balsų, kurie ypač

svarbūs Niujorke, Kalifornijoje ir Floridoje. Todėl jis tik švelniai patarė Izraelio premjerui tęsti taikos procesą ir paskyrė specialų JAV pasiuntinį Dennisą Rossą koordinuoti ir tarpininkauti, naudojant "kantrią diplomatią".

Pačiame Izraelyje yra nemažai žmonių, siekiančių pastovios taikos. Darbo partijos atstovai kaltina naująją premjerą Netanjahą, kad jis dėl savo nepatyrimo kartais padaro klaidų, kurios kenkia pastovumui ir taikai. Per paskutiniuosius neramumus žuvo 73 žmonės, iš jų – 58 palestiniečiai. Sužeistų buvo 1,500. Izraeliečiai ypač pergyvena dėl susikirtimų Nablus mieste, kai žuvo 6 Izraelio kareiviai.

Taikos premija

Metinių Nobelio premijų paskyrimas vėl vertinamas prieštaringai. Ypač daug ginčų sukėlė Nobelio Taikos premijos paskyrimas Rytų Timoro katalikų vyskupui C. Belui ir politikui Džiose Ramos – Hortui.

Jau daug metų Nobelio Taikos premijų skyrimas sukelia ginčus. Per paskutinį dešimtmetį Taikos premijas gavo: Amerikos žydų veikėjas rašytojas Ellis Vyzelis (1986), kostarikietis Oskaras Sančesas (1987), Jungtinių Tautų Organizacijos taikos palaikymo agentūra (1988), Tibeto Dalai Lama (1989), Sovietų Sąjungos vadovas Michailas Gorbačiovas už savo "perestroiką" (1990), Birmos demokratinės partijos steigėja Aung San Suu Kyi (1991), Gvatemalos kovotojas už žmogaus teises Rigoberta Menchu (1992), du Pietų Afrikos politiniai veikėjai: juodasis Nelsonas Mandela ir baltasis – buvęs prezidentas F.W. de Klerkas (1993), Izraelio politiniai vadai – J.Rabin ir S.Peres bei Palestinos Išsivadavimo organizacijos vadovas J.Arafatas (1994). Pernai premija paskirta britų Pugvašo Mokslo ir Pasaulio reikalų konferencijai bei Josefiui Rotblatui, o šiemet, kaip minėjome, Indonezijos okupuoto Rytų Timoro laisvės kovotojams.

Timoro sala dar kolonijų laikais buvo padalinta į dvi dalis. Vakarinę dalį valdė Olandija, kuri pasitraukdama tvarkingai perdavė savo valdą naujai įsikūrusiai Indonezijai. Rytinę dalį, kurią Portugaliją valdė nuo 1520 metų, taip ir liko niekieno žeme. Tačiau 1975 metais Indonezijos kariuomenė užėmė ir rytinę dalį, kurioje gyvena apie 650,000 labai religingų ka-

talikų. Čia 1989 m. lankėsi ir popiežius Jonas Paulius, kritikavęs Indonezijos valdovus už žmogaus teisių pažeidimus ir labai griežtą rytų timoriečių persekiojimą.

Indonezija yra didžiausia pasaulyje musulmonų valstybė. Karinis Rytų Timoro gubernatorius pasakė spaudai, kad Nobelio taikos premija yra lyg Vakarų sąžinės masražavimas. Premija esanti tiek pat nutolusi nuo realybės kaip Holivudo dalinami už gerus filmus "Oskari". Premijos paskyrimas politiniam nuotykių ieškotojui Ramosui Hortui esąs įžaidimas ankstyvesniems Taikos premijos laimėtojams, pasakė Indonezijos užsienio reikalų ministras Alis Alatas.

TRUMPAI

• Artėjant JAV prezidento rinkimams, įvairių visuomenės nuomonės apklausų rengėjai išaiškina, kad rinkėjai daug ko nežino apie kandidatus. Vienoje apklausoje vos pusė joje dalyvavusių žinojo, kad kandidatas Dole yra invalidas. Kita apklausa atskleidė, kad ketvirtadalis visai nežino, jog kandidatu yra ir Ross Perot. Dar viena apklausa parodė, kad iš dešimties žmonių net keturi nežinojo, jog Kemp yra kandidatas į prezidentus.

Savų prietarų turi ir sporto mėgėjai. Nuo 1945 metų Niujorko "Jankees" klubo beisbolo komanda penkis kartus pasiekė šio žaidimo pasaulio serijos finalą. Pastebėta, kad tais metais, kai klubas tampa čempionu, prezidentu tampa respublikonų kandidatas. Kai "Jankees" pralaimi, rinkimuose sėkmė lydi demokratams. Taigi, žaidynės "rodo", kad turi laimėti senatorius Dole.

• Rusijos saugumo vadovas A. Lebedis pirmąsyk pasirodė Briuselyje NATO valstybių štabe, kur jį smalsiai apžiūrėjo 16 Vakarų valstybių NATO delegacijų nariai. Buvęs generolas Aleksandras Lebedis elgėsi labai santūriai ir mandagiai, pasakydamas, kad NATO gali plėstis, gali priimti naujus narius, tačiau neturėtų taip skubėti. Kalbėdamas žurnalistams, jis teigė, kad "mes visi esame šaltojo karo paveikti". Rusija nepuls į isteriją, nežiūrė, ką nutartų NATO vadai, tačiau NATO išplėtimas esą tik pakenktų Vakarams, nes "neapsimokėtų ekonomiškai". Kiekviena karinė sąjunga ieško priešų, pasakė A. Lebedis. Reikėtų palaukti

(Nukelta į 3 psl.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
DIRVA TEL. (216) 531-8150
 FAX. 216 531-8428
 P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119 - 0191
 19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
EDITOR: DR. JONAS JASAITIS
 DIRVA (USPS 157-580)
 Postmaster: Send address changes to DIRVA
 19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191
 Second-class postage paid at Cleveland, Ohio and additional
 mailing offices. • Published Weekly by American Lithuanian Press
 & Radio Assn. VILTIS, INC. – Subscription per year \$30.00 • Single
 copy 65 cents. Air mail overseas \$100.00 yr.
 Prenumerata metams \$30.00, pusei metų \$17.00 • Oro paštui į
 užsienį metams \$100.00 pusei metų \$55.00 • Atskiuro numerio
 kaina 65 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapy-
 vardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. • Nespausdinti
 straipsniai grąžinami tik autoriams prašant – Už skelbimų turinį ir
 kalbą redakcija neatsako.

Redaktoriaus skiltis

LAIKRAŠTIS IR SKAITYTOJAI (Trečiasis laiškas)

Kalbėdami apie lietuviškojo laikraščio stiprybę, visada turime galvoje ir jo populiarumą tarp skaitytojų. Juk gali prisišaukti įvairių fondų pagalbos, gali kokias nors savo išlaidas dar labiau apkarpyti, kad tik ką nors atidėtų atsargai. Bet visa tai tėra tik laikina išeitis. Jei skaitytojų skaičius (nors ir lėtai) mažės, tai silpnės ir laikraštis. Silpnės pirmiausia todėl, kad busi verčiamas taikstyti prie daugumos šiandien skaitančiųjų skonio, o kartais ir prie garsiau rėkiančiųjų kaprizų. Tada nepakaks nei jėgų, nei laiko skaitytojų pamainos ugdymui.

Beje, pamainos auginimas yra pati didžiausia išeivijos organizacijų bėda. Dar taip neseniai neblogai veikusių draugijų gyvavimas šiandien "ant plaukelio kabo" todėl, kad laiku nepagalvota, kas pakeis jų narius po kelio likos metų, kas sugebės tęsti jų vadovų ilgametį triusą, kas atsineš naujų sumanymų, derinamų su patirtimi.

Pirmiausia norėčiau kuo nuoširdžiausiai kreiptis į mūsų prenumeratorių: galvokime, kas skaitys lietuvių tautinės minties savaitraštį po kokių 4-5 metų. Ar tikrai jų, patriotiškai nusiteikusių, kaimynai, vaikai ir anūakai jau "prarasti"?

Pats svarbiausias sąvokos priskyrimo tautai požymis yra kalbos mokėjimas. Sakau visiškai atvirai, kad netikiu, jog "ingliš peidžai" išgelbėtų lietuvių išeivijoje. Tai tėra tik kažkas panašaus į menką saldainėlį arba kramtomosios gumos gabaliuką, skirtą "tam kartui". Iš pradžių gal dar kiek ir susidomės, pavartys, vieną kitą pastraipėlę permes akimis, o po mėnesio kito nustumis į šoną ir pasitenkins "pleindylė" arba "tribjun".

Jei nebelieka poreikio bendrauti tos tautos kalba, tai nereikia sąvokos apgaudinėti, kad bus poreikis bendrauti ir su ta valstybe, kurioje

ši tauta gyvena. Juk tada nutrūksta galimybė naudotis jos kultūros lobiais. Jei nesupranti lietuviškai, argi domėsies lietuviškąja poezija, dramos kūriniais, kino filmais? O kai nutrūksta kultūrinis – dvasinis ryšys su tauta, tai vis mažiau berūpi ir tos tautos likimas.

Neguoskime sąvokos retomis išimtimis, nes jos ir tėra tik ... išimtys. Nesitikėkime, kad kada nors, girdi, pasikeitus sąlygoms bus galima tuos ryšius atnaujinti. Tai, kas jau sugriuvo, visada būna sunkiau atstatyti, negu pastatyti iš naujo. Bet ta naujoji statyba nebebus lietuviška. Tad gal neleiskime sugriūti?

Šio numerio pirmajame puslapyje gerai žinomas autorius rašo, kad lietuvių Amerikoje priskaičiuojama labai daug. Bet labai nesiderina šie išpūdingi skaičiai su mažais mūsų periodinių leidinių tiražais. Gal dar galime pagausti mūsų skaitytojų skaičių? Gal kartais užtektų paskatinti tuos, kurie lietuviškojo žodžio dar nėra visai užmiršę ir save lietuviškai tebe-laiko? Gal parodykime jiems naujausius mūsų savaitraščio puslapius, pasikalbėkime apie tai, kokios naujos temos juose atsirado.

Bene pats prieštaringiausias dalykas – naujausių ateivių vertinimas. Vos vienas kitas iš jų domisi užsienio lietuvių spauda, dar mažiau joje aktyviai dalyvauja. Nesistebėkime tuo, nes dėl labai gerai žinomų priežasčių jie paprasčiausiai jos nepažįsta. Į negirdėtą prekę dažnai žiūrime su nepasitikėjimu. Tačiau tikrai ne visi "naujosios bangos" atstovai yra lietuvių abejingi.

Baigdamas šį laišką, privalau pasakyti ir apie visai prozišką, nesmagų dalyką. Turime daugiau kaip du šimtus prenumeratorių, kurie net tą kuklų mokestį tingi sumokėti. Gal reiktų "skolininkų" sąrašą "Dirvoje" paskelbti?

LIETUVA KRYŽKELĖJE

Juozas Žygas

(Pabaiga)

Dabar Lietuvos spaudoje kone pastoviai matome žinutes, kad viena ar kita įmonė siaurina gamybą arba visai užsidaro. Tokią padėtį reiktų kuo greičiausiai pakeisti. Turėtų būti sudaryta valstybinė komisija, kuri ištirtų didelius sunkumus pergyvenančių įmonių padėtį. Eksportuojančioms įmonėms – jeigu kelių milijonų dolerių reiktų – būtų galima paskolinti iš sukaupytų užsienio valiutos rezervų. Kaip skelbiama, šie rezervai sudaro apie 600 mln. dol. Jie deponuoti užsienyje už 4%. Tuo tarpu Lietuva užsienio paskolas ima ir už jas moka 8-9%. Žinoma, įmonėms negalima tų pinigų į rankas duoti, bet už pristatytą įrangą arba medžiagą sumokėti. Joms reikia pinigų skolinti ne už plėšikiškus 30%, bet 8%. Tokiu būdu ir išdas uždirbtų, ir įmonės galėtų pradėti kvėpuoti. Toks gamybos paskatinimas jau už kokio pusmečio turėtų duoti matomus rezultatus.

Ne paskutinėje vietoje turėtų būti ir lito, kuris yra dirbtinai prie dolerio pririštas, nuvertinimas. Iš to lito tik jo senas garbingas vardas liko. Šiandien gerbiantis žmogus net elgetai mažiau nebeduoda. Lietuva, kuri yra prasiškoliusi, kažkokiu būdu nori

litą aukštumoje laikyti. Tuo tarpu Švedijos ir Danijos pinigai yra žemesnio kurso. Taip pat gal sąmoningai gandai platinami, kad lito nuvertinimas duotų valstybei milžiniškus nuostolius. Per didžiąją depresiją (krizę) dauguma valstybių savo pinigus nuvertino tam, kad palengvintų savo gaminių eksportą, o ne tam, kad nuostolius turėtų. Litą nuvertinus, Lietuvos gaminių būtų lengviau eksportuoti.

Priminkime tokį labai aiškų pavyzdį. Lietuviškas televizorius kainuoja 1000 litų, o korėjietiškas – 1100 Lt. Tik dėl 100 Lt. skirtumo daugelis pasirenka korėjietišką. O litą pastačius į jo tikrą vietą, kaip Lietuvos pramonininkai pasisako, santykiu: 1 dol. = 6 Lt., toks korėjietiškas televizorius jau kainuotų 1500 Lt. Tokiu atveju gal dauguma pirkėjų apsispręstų pirkti lietuvišką. Be to, lietuviškas televizorius gal būtų ir į užsienio rinką išeitų. Tokios sąlygos susidarytų ir kitiems Lietuvos gaminiams, kurių kainai sumažėjus būtų daugiau galimybių užsienyje juos parduoti. Kol kas, deja taip yra, kad lietuviški gaminiai į Vakarų rinką tegali išeiti ne gaminių kokybe, bet mažesniais kainomis.

Taip pat reiktų beveik visuotinai panaikinti eksporto maitus. Dauguma jų yra nesąmoningi. Eksporto maitai tegalėtų būti taikomi tik meno kūriniais. Ir tai tik tokiems, kurie yra svarbūs lietuviškai kultūrai. O gyvųjų autorių dailės darbams, knygoms, albumams ir pan., jokių maitų neturėtų būti. Tačiau reiktų įvesti maitus to-

kiems suvenyrams, kaip briedžių ir elnių ragai, nes jų ištekliai yra riboti.

Teko skaityti apie tokį atvejį, kuris parodo, kad įstatymų autoriai jokios orientacijos neturi: "Išvežamoms švendrėms muito mokestį padidinti 100%". Nemuno deltos gyventojai ir žvejai rudenį ir jau upei užšalus, į jūną deltoje bei marių seklumose augančias švendres ir suriša jas į vienodo dydžio kūlius. Jie yra išvežami į Olandiją ir Daniją. Ten yra paprotys jomis dengti vasarnamiukų stogus. Padidinus muitus, pirkėjai tikriausia suris kitus tiekėjus.

Lietuvos muitų sistema ir praktika, yra pritaikyta eksportui stabdyti. O įvežamų prekių apie 40% vienu ar kitu būdu patenka be jokių valstybinių maitų.

Iš jau minėtų valiutos fondų, kurie yra užsienyje deponuoti už 4%, kokius 100 milijonų dolerių reiktų išimti mano jau minėtam pramonės įmonių rėmimui. Dalį tos sumos, gal 20-30 mln. dolerių reiktų skirti bendrovėms, superkančioms ūkio gaminius. Žinant praeities praktiką, taip pat negalima pinigų duoti tiesiai bendrovėms, o tik apmokėti pagal supirktų produktų sąrašą. Bendrovės turėtų tuos pinigus per 2-3 mėnesius grąžinti kartu su 8% metinių palūkanų.

Tas 100 milijonų dolerių vietoje 4% neštų 8%. Žinoma, būtų laiko tarpas tarp jų išėmimo ir išdalavimo, tad 1% reiktų atimti. Tačiau vis tiek liktų 3 mln. dolerių. Tokiu būdu būtų įleista šviežio kraujo į ekonomiką, naudojant užsienio paskolų.

Iš visur – apie viską

(Atkelta iš 2 psl.)

Aleksandras Ruckojus, vadovavęs Dmos sukilimui prieš Jelciną.

Rusijos prezidentas sudarė valstybinę komisiją, kurios uždavinys bus pasiekti, kad visos biznio ir pramonės bendrovės mokėtų valstybei nustatytus mokesčius. Valstybės išdas neturi pinigų mokėti algoms, nes 30 didžiausių pramonės įmonių skolingos valdžiai apie 15 bilijonų dolerių mokesčių.

Šiaurinėje Airijoje britų kariuomenės kareivinėse sprogo dvi galingos bombos, sužeidusios 21 kareivį ir 10 civilių. Vienas iš sužeistų kareivių jau mirė. Spėjama, kad teroro sprogdimus vėl pradėjo IRA.

Pietų Afrikos teismas išteisinio 16 įtariamųjų

buvusios baltųjų vyriausybės pareigūnų, jų tarpe buvusį gynybos ministrą Magnusą Malaną.

Nobelio premiją už ekonomikos darbus laimėjo 82 metų amerikietis W. Vickrey – pensininkas, buvęs Kolumbijos universiteto ekonomikos profesorius. Po trijų dienų jis staiga mirė.

Pietų Amerikos valstybių vyriausybės kitų metų biudžetuose paskyrė daugiau lėšų ginklams pirkti. Ilgokas laikotarpis be kariškų diktatūrų parodė, kad ginklai, kaip ir žmonės, sensta. Vos pavyko sustabdyti Ekvadoro ir Peru karą. Abi šalys ieško pigių ir modernių ginklų Rusijoje. Čilė perka lėktuvus iš Prancūzijos, Švedijos ir Belgijos.

LIETUVOS GYVENIMO ATSPINDŽIAI

RENKAME LIETUVOS SEIMĄ

Vilija Grincevičienė

Ruduo. Kasdien vis liūdniau šypsosi saulutė. Nukritę medžių lapai čėža, šiugžda po kojomis. Lyg plauki per įvairiaspalvę jūrą ir tikiesi, kad tuoj atsivers nepažįstamų tolių platybės. Simboliška tai, kad mes, plaukdami per savo gyvenimo jūrą, retokai susimąstome, į kurį krantą ir kodėl norime patekti. Daugelis elgiame lyg laivas be vairo. Laukiame, iš kur papūs vėjas. Deja, Lietuvoje jis labai nepastovus.

Liko vos kelios dienos iki eilinių Seimo rinkimų, o daugelis gyventojų vis tebespėlioja "vėjo kryptį". Jie pasyviai laukia tos dienos. Gerai matyti, kad žmonės rinkimams abejingi. Susitiki-muose su kandidatais į Seimo narius jie dalyvauja negausiai, sakosi, kad neapsisprendę už ką balsuoti, ir ar iš viso balsuoti. Per daug sunkios kasdieninės negandos užgulusios jų pečius. Jie nusivylę dabartimi, netiki geresne rytdiena.

O tu eini į parduotuves, vaistines ir seniūnijas, tarsi koks elgetėlė prašaisi, kad leistų pakabinti tautininkų ir demokratų koalicijos plakatą. Lauke nuo skelbimų lentų kažkokie "aktyvistai" juos nuplėšia po kelių minučių. Visur tik plasnoja konservatorių kregždutės, šuoliuoja respublikonų žirgai, žydi socdemų rožytės, ant puodukų tupi moterų partijos susodinti nuogi vaikučiai. Nežiūrint, kad vienintelės koalicijos plakatuose nežeminama ir nešmeižiama nė viena politinė jėga, jie "trumpamžiai".

Stebina iš išorės pasyvoka LDDP priešrinkiminė veikla. Ta partija dirba, savęs daug nereklamuodama. Visiškai priešingai elgiasi –Tėvynės Sąjunga (Lietuvos konservatoriai). Ši politinė jėga ypač gausiai paskleidė iššaukiančią, įžūliai ir aštriai kitas dešiniąsias ir vidurio partijas niekinančią agitacinę medžiagą. Štai kelios eilutės iš TS plakato: "...jie visi telpa viename lifte. Geriau balsuokite už LDDP". O juk būtent konservatoriai taip aistringai įtikinėjo, kad siūlys kultūringą, korektišką rinkimų kampaniją. Šiandien tas "korektiškumas" atsiskleidė visa savo grožybe!

Sakoma, kad kūrybai nėra ribų... Konservatoriai rinkimų išvakarėse pasistengė, kad simbolinės kregždutės plasnotų ir penkiakampės žvaigždutės rateliu suktųsi

net ant prekės pakuoti skirtų maišelių. Matosi, kad ši partija sukaupė didžiulius pinigų, kuriuos naudoja rinkimų agitacijai. Tik ar jie susimastė apie mokytojus, kurie taip skausmingai laukė vėluojančių už rugsėjo mėnesį atlyginimų? Ar ne geriau būtų buvę ir jiems patiems, jeigu dalį agitacijai skirtų lėšų ši politinė jėga būtų atidavusi švietimui?

Konservatorius remia ir vietinės struktūros. Daugelis seniūnų aktyviai dirba agitacinį darbą. Labai vienašališkai tik dvi partijas (konservatorių ir krikščionių demokratų) palaiko ir kunigai: Visoms kitoms net bažnyčiose ključuojama vos ne KGB talkininkų etiketė.

Išvada labai aiški: konservatoriai visas savo "špagas" ir visą "ugnį" nukreipė į kitas dešiniąsias ir vidurio partijas todėl, kad su jomis bendradarbiauja galimas konkurentas į Prezidento postą dr. Valdas Adamkus. Tik ar taip siekiama pergalės? Ar tikslas pateisina bent kokias priemones?

Šiuose Seimo rinkimuose gyventojams bus pateikti labai sudėtingi balsavimo biuleteniai. Deja, aiškinamasis darbas – gana menkas. Dauguma gyventojų net nežino, kad kartu su rinkimais bus ir trys referendumai.

Šie Seimo rinkimai dar labiau išryškino tautos susiskaldymą bei susipriešinimą tarpusavyje. Kiekvienoje rinkiminėje apygardoje dėl Seimo nario mandato kovoja po 4-5 dešiniųjų partijų kandidatai. Tai labai ryškiai patvirtino, kad nėra bendros opozicijos ir jos lyderio. Kai kurių kandidatų pasisakymai ir jų biografijos liudija apie žemą profesinį ir politinį pasirengimą. Galima tikėtis, kad naujojo LR Seimo intelektualinis lygis bus žemesnis net už buvusios LTSR Aukščiausiosios Tarybos. Kažin, ar svarbiausia Tautos atstovavimo institucija netaps nestabilių sprendimų" priėmimo mašina"? Norėtusi, kad šioms pranašystėms nebūtų lemta išsipildyti.

Kaip prabilti į kiekvieno Lietuvos gyventojų sąžinę ir protą, kad suvoktų Seimo rinkimų svarbą, ateitų balsuoti, ir kad gerai gerai pagalvotų, prieš rašydami atžymas biuletenyje? Tik nuo kiekvieno iš mūsų priklausys, per kiek laiko perplauksime audringą pereinamojo laikotarpio jūrą.

Iš ELTOS pranešimų:

PASKOLA – SKOLOMS SUMOKĖTI

Pasaulio banko (PB) direktorių taryba pritarė dėl 80 mln. JAV dolerių paskolos suteikimo Lietuvai. Paskola bus suteikiama dalimis po 40 mln. JAV dolerių spalį arba lapkritį, o kita dalis – kitų metų kovą, jeigu Lietuva įvykdys nemažai Pasaulio banko sąlygų. Ji yra lengvatinė, suteikiama 15 metų. Paskolos metinės palūkanos – 6-7 %.

Visa pirmoji paskolos dalis bus panaudota savi-valdybių ir kitų biudžetinių įstaigų skoloms už energetikų paslaugas sumokėti. Iš antrosios dalies lėšų bus toliau pertvarkomi bankai, socialinis draudimas ir žemės ūkis.

NETURĖTŲ BŪTI DISKUTUOJAMA APIE ES PLĖTIMO KAINĄ

Lietuvos Prezidentas Algirdas Brazauskas bando įtikinti Europos Sąjungos pareigūnus, kad netikslinga kalbėti apie šios organizacijos plėtimo kainą. "Nors daug kas Europos Sąjungoje apie tai kalba, tačiau praktiškai neminima apie kainą, kurią gali tekti sumokėti, jeigu ES nesiplės", – sakė Lietuvos vadovas Briuselyje, kalbėdamasis su Europos Parlamento nariais.

Europos Sąjungoje šiuo metu nemažai kalbų apie tai, kiek šios organizacijos senbūviams kainuos naujosios narės iš Rytų ir Vidurio Europos, tarp jų ir Baltijos valstybės. Atsakymas į žurnalistų klausimus A. Brazauskas pabrėžė, kad Baltijos jūros regiono valstybės turi priklausyti vienai saugumo ir ekonominei zonai, pridūręs, kad tik narystė ES ir NATO gali išspręsti šią problemą.

Lietuvos Prezidentas mano, kad Europos Sąjunga nenukentės finansiškai dėl Baltijos valstybių narystės joje. "Baltijos valstybės yra labai nedidelės. Be to, šioji tokia ekonominė struktūra mūsų šalyje jau yra, ir ji dar tobulinama", – diskusijos metu sakė A. Brazauskas.

Prieš diskusiją su Europos Parlamento nariais A. Brazauskas kalbėjosi su šios organizacijos pirmininku Klaus Haensch, kuris mano, kad visos valstybės, norinčios tapti ES narėmis, turi vienu metu pradėti derybas dėl stojimo į šią organizaciją. Tačiau pokalbyje su Lietuvos žurnalistais K. Haensch pabrėžė, kad tai yra jo asmeninė

nuomonė.

BAŽNYČIA NESUTINKA, KAD BŪTŲ "DANGSTOMASI ŠVENTUJŲ NUOTRAUKOMIS"

Kauno arkivyskupo metropolito Sigito Tamkevičiaus pareiškime teigiama, jog Katalikų Bažnyčios hierarchija nėra leidusi partijoms ar pavieniams kandidatams savo priešrinkiminiuose lankstinukuose naudoti Švenčiausiosios Mergelės Marijos ir popiežiaus nuotraukas ar net maldos žodžius. "Toks elgesys nesuderinamas nei su krikščioniška, nei su elementaria etika", teigė metropolitas Sigitas Tamkevičius, pabrėždamas, kad "niekas neturi teisės dangstyti šventųjų ar Bažnyčios vadovų nuotraukomis". Kauno arkivyskupas taip pat apgailestauja, jog kai kurie pavieniai kunigai leido savo nuotraukas panaudoti priešrinkiminiuose agitaciniuose lapeliuose arba dalyvavo filmuojant balsuoti už partijas agituojančiuose televizijos kūriniuose.

TARPTAUTINĖ KONFERENCIJA: "ŠIAURĖS IR PIETŲ DVASINIAI RYŠIAI"

Ketvirtadienį Panevėžyje prasidėjo Baltoskandijos akademijos tarptautinė mokslinė konferencija "Šiaurės ir Pietų dvasiniai ryšiai literatūros ir kultūros istorijoje", skirta profesoriaus Juozo Ereto gimimo 100-osioms metinėms.

Prieš penkerius metus Panevėžyje įsikūrusi Baltoskandijos akademija – tai mokslo ir kultūros žmonių bendravimo, mokslinių konferencijų centras su mažyte mokslo tyrimo institucija. Tokios klasikinio tipo akademijos dabar labai populiarios Vokietijoje. Baltoskandijos akademijoje dirba vos keletas žmonių, bet ji turi didžiulį būrį talkininkų visoje Europoje. Bendradarbiaujama su Lietuvos ir užsienio šalių mokslininkais, tyrinėjančiais Baltijos ir Skandinavijos šalių literatūrinius bei istorinius ryšius.

UŽSIENIO LIETUVIŲ MENO DARBAI LIETUVOJE

Lietuvos dailės muziejus iš Australijos gavo prieš penkerius metus ten mirusios jaunos lietuvės dailininkės Akvilės Zavišaitės

(1962-1991) paveikslų rinkinį. Artimiausioje ateityje žadama atsiųsti dar daugiau šios dailininkės darbų, šiuo metu esančių JAV. Iš viso turėtų susidaryti 50-ties paveikslų kolekcija. Vilniuje gimusi ir augusi Akvilė Zavišaitė daile studijavo Australijoje, baigė New Castle meno keledžą. Jos darbai dalyvavo dešimtyje parodų.

Lietuvos Dailės muziejus jau turi labai turtingą išeivijos lietuvių kūrinių kolekciją. Laukiama dar vienos JAV gyvenančio skulptoriaus Vytauto Kašubos kompozicijos.

Kitais metais kartu su Latvijos dailės muziejumi numatyta surengti didelę bendrą anksti mirusio žymaus tapytojo Povilo Puzino kūrybos parodą Vilniuje ir Rygoje. Povilas Puzinas Rygoje yra baigęs lietuvių vidurinę mokyklą, daile studijavęs Rygos meno akademijoje. Yra pelnęs Latvijos valstybinio muziejaus premiją. Prieš karą gyveno Lietuvoje. Ypač išgarsėjo kaip portreto meistras pokario metais Niu-jorke.

TURTĖJA LIETUVIŲ TAUTOSAKOS LOBYNMAS

Beveik 20 tūkstančių vienetų šiemet pasipildys Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto tautosakos archyvas po šių vasarą surengtų mokslininkų, studentų bei kraštotyrininkų ekspedicijų.

Šiuo metu tautosakos archyve saugoma apie pusantro milijono vienetų. Pasak tautosakos archyvo skyriaus vedėjo Kosto Aleksyno, Vilniuje sukaupti archyvai yra vieni didžiausių tokio pobūdžio rinkinių pasaulyje.

Jų pagrindu leidžiamas bene stambiausias pastarojo meto veikalas – "Lietuvių liaudies dainynas". Kitais metais turėtų išeiti iš spaudos dainyno vienuoliktasis ir dvyliktasis tomai – vestuvių dainų penktoji ir darbo dainų antroji knygos.

Dainymas pradėtas leisti 1980 metais, o baigti tikimasi po 10-15 metų. Iš viso sumanyta išleisti apie 30 tomų. Tai irgi būtų didžiausias pasaulyje akademinis dainų rinkinys.

Maždaug 10 metų užims dar vieno kapitalinio darbo – "Lietuvių patarlės ir priežodžiai" – leidyba. Jau sudarytas jo katalogas, pradėti rašyti tekstai pirmajam ir antrajam tomams. Iš viso jų, tikriausiai, bus šeši.

Lietuvos Respublikos Seimo ir JAV LB atstovų komisijos rezoliucijos

Dėl Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos bendradarbiavimo su JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdyba

Komisija, išklausiusi Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos atstovų pranešimus, konstatuoja:

– kad sudaryta bendra darbo grupė tarp Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos ir JAV Lietuvių Bendruomenės yra sveikintinas žingsnis ir tikisi, kad grupė nedelsdama vykdys "Integralios tautos" programą;

– kad bendradarbiavimas, vykdamas Martyno Mažvydo 450 metų sukakties programą, jau sukonkretintas ir duos prasmingų rezultatų.

Dėl Sporto departamento ir Tautinio olimpinio komiteto bendradarbiavimo su JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdyba

Komisija teigia, kad sportas yra būtinas jaunimo lavinimui ir auklėjimui ir turi būti švietimo sistemos dalis, reikalaujanti konkrečių planų, išipareigojimo ir valstybės paramos.

Komisija pabrėžia, kad Lietuvos prisijungimas prie tarptautinių sportinių judėjimų ir sąjungų yra visapusiškai remtinas reiškinys ir lietuvių tautos sveikatos ugdymas reikalauja aiškos nacionalinės sporto ideologijos.

Komisija siūlo atskirti žaidynes ir tautines olimpiadas, keliant joms ir skirtingus uždavinius. 1998 metais įvyksiančioms VI Pasaulio lietuvių sporto žaidynėms ir II Lietuvos olimpiadai jau dabar būtina sudaryti atskirus organizacinius komitetus. Komisija rekomenduoja atsižvelgti į atskirų kraštų bendruomenių pageidavimus organizaciniuose komitetuose ir turėti savo atstovus.

Sporto departamentas ir Tautinis olimpinis komitetas raginami kartu su JAV Lietuvių Bendruomene sudaryti bendrą darbo grupę, kuri imtų rengti ir įgyvendinti "Integralios tautos" programą.

Dėl Lietuvos ūkio raidos ir perspektyvos

Komisija konstatuoja, kad Jungtinių Amerikos Valstijų tarptautinės plėtros agentūra, USAID, paskatinta JAV Lietuvių Bendruomenės, pradėjo dirbti kartu su Lietuvos Respublikos Seimo ir JAV Lietuvių Bendruomenės atstovais, aptariant USAID ruošiamus projektus įvairiose ūkio srityse. Šie žingsniai yra akstinai tolimesniam bendradarbiavimui, kuris bus reikšmingas ekonomikos plėtrai Lietuvoje.

REZOLIUCIJA

Dėl JAV lietuvių grįžimo ir integracijos Tėvynėje

Lietuvių tauta nėra ribojama geografinėmis sienomis. Lietuvių tautą sudaro Lietuvoje ir už jos ribų gyvenantys lietuviai. Juos jungia aukščiausioji tautinės bendruomenės organizacija – nepriklausoma valstybė, kurios priedermė yra globoti savo tautos žmones. Šios principinės nuostatos išsakytos programoje "Integrali tauta".

Komisija įsitikinusi, kad:

– Lietuvos valstybė privalo kuo greičiau suformuoti ir pradėti įgyvendinti savo politiką tautiečių grįžimo ir integracijos Tėvynėje klausimu;

– grįžę tautiečiai tarnaus tautos ir valstybės stiprinimui, prigimtinei žmogaus teisei laisvai gyventi ir kurti savo tėvų ir protėvių žemėje – nepriklausomoje Lietuvos valstybėje.

Komisija siūlo:

1. Lietuvos Respublikos Seimui priimti nutarimą dėl tautiečių grįžimo ir integracijos Tėvynėje valstybinės politikos.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybei iki 1997 01 01 d. patvirtinti JAV lietuvių grįžimo ir integracijos Tėvynėje koordinacinę komisiją, kurioje dalyvautų JAV Lietuvių Bendruomenės įgalioti atstovai.

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybei iki 1997 03 04 d. įsteigti Lietuvių grįžimo į Tėvynę informacinį centrą Vilniuje, skiriant finansavimą iš valstybės biudžeto.

4. Lietuvos Respublikos Vyriausybei iki 1997 03 04 d. patvirtinti su "JAV lietuvių Grįžimo ir integracijos Tėvynėje koordinacinę komisiją paruoštą Lietuvių grįžimo ir integracijos Tėvynėje programą.

(Bus daugiau)

NEEILINĖS IŠKILMĖS ČIKAGOJE

Juozas Žygas

Rugsėjo 22 d., sekmadienį, Švč. M. Marijos gimimo bažnyčioje, Marquette Parke, įvyko neeilinės iškilmės. Marijai Remienei ir dr. P. Kisieliui šv. Mišių metu įteikti Popiežiaus paskirti žymenys. Bažnyčia buvo sklidinai užpildyta.

Ta proga į Čikagą atvyko pasaulio lietuvių išeivijos vyskupas Paulius Baltakis. Manychiau, kad jo vyskupija tikrai yra pati didžiausia pasaulyje. Juk, išskyrus Lietuvą, visa kita yra jo plačiai pasklidusi avidė.

Šv. Mišias aukėjo vyskupas Paulius Baltakis kartu su parapijos klebonu Jonu Kuzinsku ir "Draugo" moderatorium kunigu Viktoru Rimšeliu. Didingai skambėjo bažnyčios choras, aiškiai girdėjosi solisto Vaclovo Momkaus balsas. Davus ženklą, prie šv. Mišias laiknčių kunigų priėjo Marija Remienė ir dr. Petras Kisielius. Popiežius Jonas Paulius II apdovanojo Mariją Remienę "Pro Ecclesia at Pontifice" ("Už bažnyčią ir Popiežių") medaliu. Dr. Petras Kisielius pakeltas į šv. Silvestro riterius. Jam įteiktas riterio diplomatas. Vyskupas Paulius Baltakis, asistuojant šv. Mišias aukojantiems kunigams, abiems pasižymėjusiems prisegė medalius ir įteikė diplomus.

siems prisegė medalius ir įteikė diplomus.

Mane labai nustebino, kad medalių ir diplomų įteikimo metu, visi pradėjo ploti. Tai buvo tikrai netikėta ir smagu.

Po šv. Mišių iškilminga eiseną perėjo per visą bažnyčią. Eisenos gale ėjo popiežiaus specialiuoju aktu pagerbtieji. Paskui, bažnyčios prieangyje, juos apspitę draugai ir pažįstami sveikino.

O kitas gana didelis renginys, įvykęs tos pačios dienos popietėje, buvo lietuviškojo dienraščio "Draugas" banketas. Jis vyko Martine banketų salėje. Bankete dalyvavo apie 450 žmonių. Tarp jų matėme gana daug Lietuvos Vyčių ir kitų aktyvesniųjų senosios išeivijos atstovų.

Įvairiuose renginiuose matome tuos, kurie vienaip ar kitaip yra susiję su Lietuvos Vyčiais, Dariaus ir Girėno posto legionieriais arba Balzeko Lietuvių kultūros muziejumi. Tai rodo, kad lietuviškosios organizacijos yra labai reikšmingos.

Tarp bankete dalyvavusių buvo tie, kurie "Draugui" vienaip ar kitaip talkininkauja, įvairių klubų veiklą aprašo. Tad jie gerai žino,

kokia reikalinga mums lietuviškoji spauda.

Gera žinau, kad pavojingiausia pradėti minėti visų "žymūnų" pavardes. Visuomet gali ką nors netyčia pamiršti. O tada jau vos ne amžiną priešą išgys. Tad tepaminėsiu, kad bankete dalyvavo vyskupas Paulius Baltakis, Lietuvos generalinis garbės konsulas Vaclovas Kleiza su žmona bei Popiežiaus žymenimis apdovanoti Marija Remienė ir dr. Petras Kisielius su žmona. Dalyvavo daugybės organizacijų bei fondų vadovai. Dar norėčiau paminėti Robert S.Boris, kuriam šio banketo išvakarėse, Lietuvių Romos Katalikų federacijos seime buvo įteiktas pasižymėjusio kataliko – visuomenininko žymuo.

Banketo pradžią paskelbė Birutė Jasaitienė. Jam vadovauti buvo pakviesta Rima Polikaitytė. Invokaciją sukalbėjo kun. Donald Petraitis, marijonų provinciolas. Buvo labai daug sveikinusių. Lietuvių fondo vardu \$3000 čekį "Draugui" ir \$5000 - jo fondui įteikė Stasys Baras. Meninę programą atliko solistė Ina Varytė, savo honorarą padovanojusi "Draugui". Jai akomponavo Mangirdas Motiekaitis. Paskui vyko loterija ir šokiai.

1996 m. rugsėjo 22 d., žymenis įteikus. Iš kairės: M.Remienė, dr. P.Kisielius, klebonas J.Kuzinskas, vyskupas P.Baltakis, kun. V.Rimšelis. Z. Degučio nuotr.

"Draugo" bankete. Iš kairės: B.Narušis, R.Narušienė, R.Kučienė ir V.Kučas. J.Tamulaičio nuotr.

PORTUGALIJOS KELIAIS

Beata Čiurlionienė

Portugalija, Estoril. Viešbutis "Pica-Pau"

Truputis istorijos

Šiuolaikinės Ispanijos ir Portugalijos veidą suformavo įvairios civilizacijos, viena po kitos viešpatavusios Iberijos pusiasalyje. Graikai įkėlė ten koją 1100 metais prieš mūsų erą. Juos pakeitė romėnai, valdę šią žemę beveik 1000 metų. Imperijai sugriuvus, romėnų įtaka dailėje, architektūroje, statyboje, netgi žemės ūkyje buvo jaučiama dar labai ilgai, iki pat devyniolikto amžiaus. Tačiau bene didžiausią įtaką

Ispanijos ir Portugalijos vystymuisi padarė maurų okupacija, prasidėjusi 711 mūsų eros metais. Pirmieji maurai pasirodė Gibraltaro pusiasalyje. Iš ten, judėdami į šiaurę, per septynetą metų užvaldė visą Iberiją.

Murai – tai musulmonų tikėjimo Šiaurės afriekiečiai. Maurų išgalėjimas Iberijoje nebuvo brutualus. Šalia musulmonų, klestėjo ir kitos tikybos. Jeigu galima taip pasakyti, maurų veržimasis buvo labai subtilus. Pavyzdžiui, jie skatino vyno ga-

mybą, nors pagal jų religiją alkoholis buvo visiškai "tabu".

Murai valdė Iberijos pusiasalį daugiau nei 700 metų. Krikščionybė kovojo prieš juos visomis, tuo metu prieinamomis priemonėmis. Laikui bėgant, tos kovos pasiekė savo tikslą. Pamažu Iberijos pusiasalis pasidalino į dvi nepriklausomas valstybes – Ispaniją ir Portugaliją.

Portugalijos valstybės sienos susiformavo 1200 metais. Tai seniausia Europos valstybė, kurios forma žemėlapyje nepasikeitė nuo to laiko.

1500–1700 metai vadinami Portugalijos "aukso amžiumi". Suklestėjo laivynas, prasidėjo didieji atradimai, kolonijų įsigijimas. Tačiau 18-tame amžiuje Portugalija, per daug užsiėmusi kolonijomis, mažai dėmesio skyrė vidiniam šalies vystymuisi. Krašte pamažu įsigalėjo chaosas ir diktatūra. Praraja tarp turtingųjų ir vargšų vis didėjo. Tokiose sąlygose demokratiniai valdymo principai negalėjo išviešpatuoti. Tik 1975 metais Portugalijoje įvyko pirmieji demokratiniai rinkimai. 1986 metais šalis įstojo į Europos Ekonominę Sandraugą.

Sėdame į "Fiat-Punto"

Šių metų pavasarį mudu su vyru Jūriu dvi savaites praleidome Portugalijoje, išvažinėdami jos keliais daugiau nei 3000 kilometrų. Noriu "Dirvos" skaitytojams pasiūlyti išpūdžius iš šios kelionės. Vieniems gal bus įdomu tik paskaityti, o kai kas, susipažinęs su šia apybraiža, gal ir susigundys pats aplankyti tą romantišką ir net šiek tiek bohemišką kraštą.

Lisabonos oro uostas – labai aiškus, nors turbūt geresnio, kaip Kopenhagoje, nėra niekur. Labai nesunkiai suradome automobilių nuomos punktą. "Avis" kompanijai neturime jokių priekaištų, viskas buvo sutvarkyta labai greitai. Buvom labai patenkinti mums išnuomota "Fiat Punto", ją tiesiog išimylėjom. Mažytė, bet labai talpi ir patogė. Tik atrodo, kad čia, Amerikoje, jų gauti negalima. Jos nėra pritaikytos tokiam klimatui, koks būdingas šiam kraštui. Čia neretai būna šalta ir drėgna, o žiemą – daug sniego. O gal truputį ir paskubėjom ją pasiimti, gal reikėjo pirma gerokai patyrinėti žemėlapi. Tačiau, jei jau sykių susikrovėm mantą, išėdom, tai ir turėjom judėti.

Keliuose vietos ma-

ža, stovėti niekur negalima, tuoj pat kas nors "pypsi". Iš karto prisistatė policininkai ir nuvarė tolyn. O mudu žinojome, kurio kelio mums reikia, matėme žemėlapyje, kad jis yra kažkur prie oro uosto, tačiau jokių rodyklių į tą kelią nesimatė. Neturėjom jokios kitos išeities, kaip tik pasileisti su mašinų srautu ... kur akys mato. Pakliuvom į patį judėjimo po darbo valandų kamštį. Mašinų daug, sunku susigaudyti, dar vis iš kur nors netikėtai kažkoks motociklas iššauka, ir lyg kulka prazvimbiamai nenuspėjami greičiu. Kelias duobetas, akmenimis grįstas. Visai negalima suprasti, kiek iš tikrųjų vienos krypties juostų jame yra.

Tai buvo vienas iš prasčiausių kelių, kuriuo mums teko važiuoti. Labai geri keliai yra mokami ir ganėtinai brangūs, kaip ir benzinas. Bet juk benzinas visoje Europoje brangus. Palyginus su kitais kraštais, Portugalija nėra viena iš brangiausių. Tik mums, pripratusiems prie žemų kainų Amerikoje, atrodė brangu.

Keramikos pasaulis

Po visų nuotykių, sėkmių ir nesėkmių, pagaliau pasiekėm savo viešbutį "Pica Pau" ("Genys"). Nusiprausę nutarėme išeiti pasivaikščioti po Estoril – nedidelį kurortinį miestelį, kuriame buvom apsisistoję per visą viešnagės laiką. Truputį paėję priėjom kitą mažą miestuką – Cascais (tariasi: Kaškais), kurį vėliau labai pamėgom. Pirmą kartą jame ilgai neužsibuvome, nors tikrai malonu klaidžioti siauromis gatvelėmis, klausytis čia pat šniokščiančio vandenyno ir milžiniškų palmių šlamėjimo.

Pirmąją dieną pasirinkome miestukus, esančius maždaug penkiasdešimt kilometrų spinduliu nuo Estoril. Tiesa, pats Estoril yra maždaug už 20 kilometrų į vakarus nuo Lisabonos. Pradėjom, kaip minėjome, nuo kaimyninio, labai jaukaus ir kompaktiško kurortinio miestelio. Tiesa, niekas dar nesimaudė, nors vėliau iš vietinių sužinojome, kad kovo antroje pusėje čia jau maudomasi. Bet šiais metais buvo labai šalta ir lietinga žiema, tad vanduo negalėjo pakankamai sušilti. Audringa jūra buvo labai pavojinga.

Cascais iš karto krito į akis, kiek daug ir kokių gražių keramikinių glazūruotų plytelių naudojama namų apdailai. Buvom apie tai skaite,

bet tokios keramikos gausybės mes tikrai nesitikėjome. Jau važiuojant iš oro uosto, pačioje Lisabonoje pastebėjome ištisas namų sienas, nuklotas spalvingomis plytelėmis. Kai kurios iš jų tik išmargintos įvairiais raštais, geometriniais ornamentais, o kai kuriose pamatėme net piešinius, atliktus ranka. Vėliau suradome ypatingai gražių: su povais, gėlėmis, religiniais ir istoriniais siužetais, mūšių scenomis. Daugelis tų piešinių – gan sentimentaliūs, kai kurie, mūsų akimis žiūrint, net kiek neskoningi, bet ten visas tas margumynas toks įprastas ir natūralus, kadaro nepakartojamą išpūdį. Išlėndi iš už kažkokio kampo ir prieš akis atsiveria netikėto dydžio ir grožio reginys. Gatvių pavadinimai, namų numeriai beveik be išimties padaryti iš glazūruotų plytelių. Jos įvairiausiai išpuoštos, kartais – labai skoningai, kartais – ne itin.

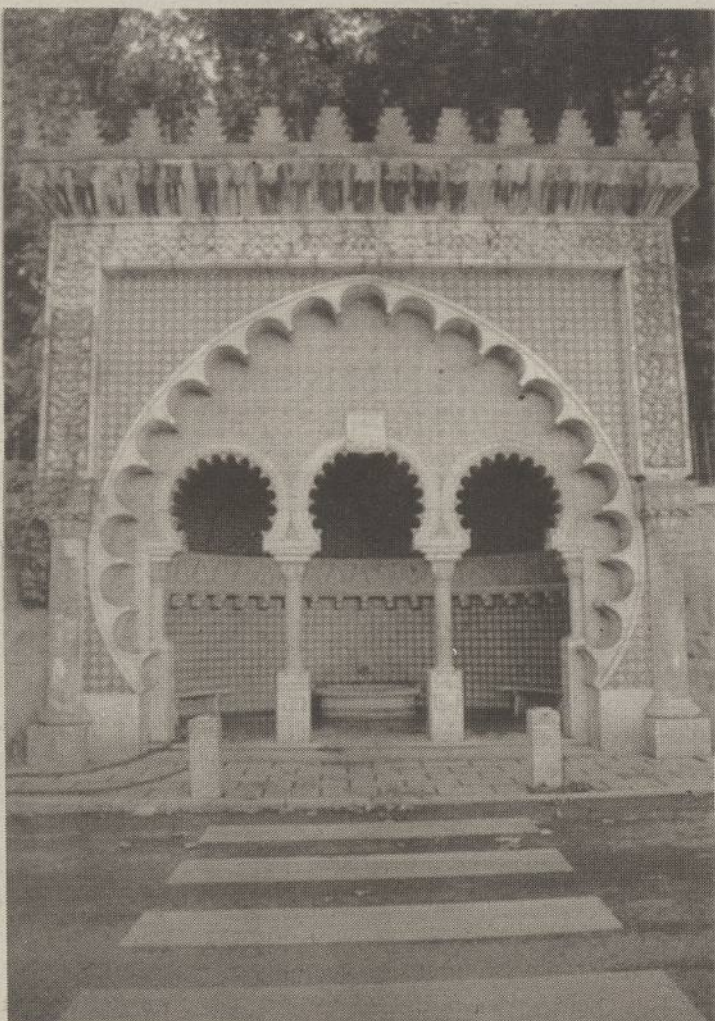
Visas tas mūsų matytas plyteles galima būtų pavadinti vienu vardu – azulejos. Nuo pat penkioliktojo amžiaus azulejos yra neatskiriama Portugalijos architektūros dalis, visiškai nepriklausanti nuo to, koks stilius tuo metu vyravo. Į Portugaliją azulejos atkeliavo iš Andalūzijos, kurioje jos buvo naudojamos kaip dekoratyvinis elementas, pritaikomas statant piliis ir rūmus. Portugalijos karalius Manuelis I labai jomis susižavėjo ir parsivežė, norėdamas išpuošti savo rūmus Sintroje. Beje, ten ir buvo mūsų sekantis sustojimas.

Į Sintrą – karalių buveinę

Kelias į Sintrą – vienas gražiausių iš visų, kuriais mums teko važiuoti. Iš pradžių važiuom visiškai palei Atlantą. Kurį laiką matėsi ir akmenis ir uolas besiplakančios bangos. Vėliau kelias pasisuko, pradėjo kilti į kalnus, tapo siauru, vingiuotu, kartais net ir baigiu kalnų keliuku. Nuo jo irgi dažnai atsiverdavo nepakartojami vandenyno vaizdai. Patys kalnai apaugę gležnomis geltonomis gėlytėmis. Atrodė lyg kažkieno ranka nuaudė pasakiško grožio kilimą ir užklojo juo viską, ką akis gali aprėpti.

Pakeliui sustojome pirmame nedideliame turgeilyje. O Portugalijoje miestas nėra miestas, jeigu jis neturi turgaus, bažnyčios, pilies ir gražaus sodo. Šis nebuvo pats tipiščiausias turgus. Jis labiau skirtas turistams ir kiek priminė muge.

(Bus daugiau)

Sintra. Vandens atsigėrimo vieta, išpuošta plytelėmis

MIRĖ BAŽNYČIOS STATYTOJAS

A.a. kunigo J. Angelaičio pagerbimas šv. Jurgio parapijoje 1994 m. rugpjūčio 28 d., minint jo 90-metį ir kunigystės 60-metį. Iš kairės: kun. J. A. Yavorsky, kun. J. Angelaitis, jo brolis Walter. G. Juškėno nuotr.

1996 metų spalio 6 d., sekmadienį, savo ūkyje (Windsor, Ohio) besirūpinamas namų apyvoka, su kniubo ir mirė buvęs ilgameitis Cleveland'o Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos klebonas kunigas Juozapas F. Angelaitis, sulaukęs 92 metų amžiaus.

Velionis gimė 1904 m. rugpjūčio 24 d., Madison'e, Pensilvanijoje. Cleveland'e jis lankė šv. Ignaco (St. Ignatius) gimnaziją, o kunigystei ruošėsi šv. Marijos seminarijoje (St. Mary Seminary). 1934 m. gegužės 26 d. vyskupas Joseph Schrembs jam suteikė kunigystės sakramentą.

Kun. Angelaitis ėjo klebono pavaduotojo pareigas Cleveland'o šv. Jurgio parapijoje ir šv. Petro bažnyčioje Akrono iki jo paskyrimo Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos administratoriumi 1939 m. liepos mėnesį. Po penkių mėnesių jis buvo paskirtas parapijos klebonu.

Jam perėmus Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos administravimą, tikintieji dar rinkdavosi atnaujintoje pakelės užėjoje, kuri tada buvo naudojama ir kaip klebonija, ir kaip parapijos

salė. Trisdešimt penkerius metus kunigas J. Angelaitis vadovavo šiai lietuvių parapijai. 1952 metais buvo pastatyta nauja bažnyčia, o truputį vėliau – klebonija, mokykla ir salė. Pasitraukęs į pensiją, 1974 metais jis išigijo mažą ūkį.

Velionis buvo taupus ir sunkaus darbo nevengė. Bestatant naujus parapijos pastatus, nemažą dalį darbo jis atliko pats. Nusipirkęs seną sunkvežimį, jis iš statybos vietos išveždavo iškastą žemę, atveždavo smėlį, žvyrą ir kitus statybos reikmenis. Taip bedirbant, pasitaikydavo ir keblių atvejų. Pavyzdžiui, policija jį ne kartą sustabdė dėl važiavimo nesaugiu sunkvežimiu ar dėl krovinio išbarstymo gatvėje. Policija netikėdavo, kad jis – kunigas, kol nepasitikirndavo pas vyskupą.

Statybai lėšų beieškodamas, kunigas J. Angelaitis rengdavo pasilinksminimus, šokių ir žaidimo kortomis vakarus. Prieš vestuvinius pokylius jis pats plaudavo grindis. Augino vištas ir parduodavo kiaušinius, rinko senus laikraščius, skudurus ir metalo laužą. Visa tai jis darė savo statomos bažnyčios labui.

Už savo pasiekimus jis buvo dėkingas "Mūsų Poniui" – Dievo Motinai. "Aš jai lyg išsakai iššūkį", – pritarė jis kartą, – aš pasakiau, kad jei ji tikrai tokia, kaip sakoma, mes į uolas neatsimušim".

Kunigas J. Angelaitis buvo žinomas savo griežtu, nuosekliu vadovavimu. Jei jam atrodydavo, kad kai kurie parapijiečiai bažnyčioje netinkamai apsirengę, jis sustabdydavo pamaldas ir jiems sakydavo: "Eikit iš bažnyčios... Paplūdimys yra kiek toliau, Neff gatvėje".

Daržininkauti velionis kunigas niekada nenustojė. Ir būdamas pensininku, jis dosniai dalinosi savo derliumi. Dar visai neseniai, prieš keletą savaičių jis nuvežė savo ūkio daržovių ir kiaušinių Vargšių Klariečių seserims, aptarnaujančioms šv. Povilo atsivertimo šventovę, esančią 40-sios ir Euclid gatvių kampe Cleveland'e. Jis taip pat buvo šių vienuolių seserų patarėju.

1996 m. spalio 8 d., antradienį, velionio palaikai buvo pašarvoti Jakubs and Son laidotuvių namuose. Gausiai juose apsilankė jį pažinojusieji. Trečiadienį mirusiojo kūnas buvo iškilmingai paguldytas Cleveland'o šv. Jono katedroje.

Ketvirtadienį laidotuvių mišias aukojo Cleveland'o vyskupas Anthony M. Pilla. Spalio 10 d. kunigas Juozapas F. Angelaitis buvo palaidotas Cleveland'o Kalvarijų kapinėse. Cleveland'e liko jo brolis Walteris. Laidotuvių patarnavimais rūpinosi Jakubs and Son laidojimo namai.

(Straipsnį ruošiant, naudotasi dienraštyje "The Plain Dealer" paskelbtomis žiniomis, 1996 10 09)

Vytautas Matulionis

IŠEIVIJOS GRĮŽIMAS

(Atkelta iš 1-jo psl.)

patikima informacija ir apčiuopiama globa šioje kelionėje ir išsikuriant grįžus.

Konkretus pasiūlymas tokiam patikinimo procesui buvo kurti Amerikos lietuvių Centrą, kuris rūpintųsi grįžtančiais. Jame kauptųsi patikima informacija apie išsikūrimo galimybes ir galimas problemas, atsirandančias jau išsikūrus.

Minėtinas ir antrinis tokio Centro įkūrimo efektas.

Tai būtų susitikimų centras lietuviams, turistiniams tikslais atvykstantiems iš Amerikos arba atvažiuojantiems aplankyti giminių bei pažįstamų. Toks centras skatintų ir daugelį jaunesniųjų pagalbėti apie grįžimą ir išsikūrimą Lietuvoje.

Savo pranešime minėjome ir norime dar kartą pabrėžti, kad ir šios sesijos pranešimas liečia grįžimą ar paskatinimą grįžimui, tų Amerikos lietuvių, kurie yra finansiškai nepriklausomi,

turi pajamas, pakankamas pragyvenimui Lietuvoje. Kartu tai būtų ir gražus įnašas į Lietuvos ekonominę gyvenimą, nors ir reliatyviai mažas.

Po pirmos sesijos grįžus į Ameriką ir pasitarus su Lietuvių Bendruomenės Soc. Reikalų Tarybos Pirminke p.B. Jasaitiene, mes norime siūlyti sudaryti komisiją, kuri rūpintųsi grįžtančiųjų į Lietuvą reikalais, susidedančią iš reikiamo skaičiaus atitinkamų Lietuvos Vyriausybės institucijų atstovų. Į šią komisiją JAV Lietuvių Bendruomenės Socialinių Reikalų Taryba savo ruožtu skirtų reikiamą skaičių atstovų. Jos tikslas būtų patikimos informacijos kaupimas ir skleidimas.

Pirmasis svarbus šios komisijos žingsnis būtų tokio Informacijos ir rūpybos centro įkūrimas. Nėra abejonės, kad Lietuvių bendruomenės Socialinių reikalų tarybos paskirti atstovai, puikiai pažindami grįžtančiųjų arba "kandidatų į grįžtančiuosius" poreikius, būtų naudingi, tiek tikrinant informacijos patikimumą, tiek ir ją skleidžiant. Komisijos darbų rezultatai galėtų Amerikos Lietuvių bendruomenei parodyti, kad Lietuva nuoširdžiai ir konkrečiai kviečia, kurdama toki

Informacijos ir rūpybos centrą.

Pabrėžiame, kad šis projektas yra abipusiai naudingas. Naudingas tiek grįžtančiams, Lietuvių Bendruomenei, tiek Lietuvai, jos ekonomikai. Toks grįžimas, jei jis pavyktų, sukurtų darbo vietas čia esantiems, pritrauktų daugiau Amerikos lietuvių lankyti Lietuvą ir žadintų naudingo bendravimo testinumą su Amerikos lietuvių diaspora. Grįžimas pagelbėtų Amerikos lietuvių diasporai išlaikyti lietuvių. Šiame projekte mums pirmiausia rūpi visų lietuvių bendras siekis – lietuvių, gerbūvis Lietuvai, jos žmonėms. Aišku, kad su tokiu projektu vėluojamės, bet tikimės, kad dar ne per vėlu.

KELIONĖ Į SĖKMĘ

Raimonda Mikatavage

Vidinė motyvacija

"Net jeigu ir esi teisingame kelyje, tave suvažinės, jei tik sėdėsi ir lauksi", – sakė Will Rogers.

Darbo diena laukiose. Visi rimtai dirba. Tik Andriukas spokso į akmenį. Senelis klausia:

– Kodėl tinginiauji, Andriau?

– Noriu įsitikinti, ar teisingai sakoma, kad darbytėje ir akmuo kruta, – atsako šis.

Pati didžiausia motyvacija yra mėgti tai, ką darai. Tačiau kiekviename darbe, kiekviename tikslu, kiekvienoje svajonėje būna kažko žemiško, nuobodaus, smulkmeniškio. Kadangi bet kuris darbas, kurį reikia atlikti, privalo būti atliktas, tai tam, kad jis pasisektų, nepaprastai svarbi yra vidinė motyvacija. Ji "pašaukia" darbui reikalingą energiją.

Yra žmonių, kurie visas užduotis atlieka vienodai kantriai ir entuziastingai. Pavyzdžiui, mano kirpėjai patinka kūrybiškas dažymo procesas, bet ji prisipažįsta nemėgstanti sukli plaukus ant suktukų. Tačiau nepaisant to, ir vieną, ir kitą ji atlieka taip pat rūpestingai ir energingai. Vidinės motyvacijos dėka jos darbo rezultatai visuomet puikūs, ji turi daug klientų.

Kitų vidinė motyvacija padeda monotoniškoje veikloje. Mano teta Aldona Pipynienė buvo Lietuvos nardymo čempionė. Negaliu

net įsivaizduoti, kiek kartų rytais, kai verčiau būtų gulėjusi lovoje, ji ištempdavo save į baseiną ir šokdavo į vėsu vandenį. Žmonės dažnai galvoja, kad atletai, dainininkai, šokėjai ir aktoriai yra talentingi, kad jiems pasisekė. Be treniruočių ir pasiruošimo nebus nei talento, nei sėkmės.

Dar yra žmonių, kurie motyvacijos ieško kituose. Šis būdas labai paplitęs JAV studentų tarpe. Jie nenori studijuoti, nes tai esą "nuobodu". Jie norėtų, kad paskaitos būtų tokios smagios, kaip MTV programos. Jie nesištingia ieškoti motyvų savyje, kad pasižymėtų moksle.

Kartais motyvu gali tapti gyvenimo aplinkybės. Jei žmogus bijo prarasti darbą, pasistengs dirbti geriau. Tačiau tai nėra tikra vidinė motyvacija. Tai baimė. "Baimė gali motyvuoti žmogaus nugarą ir rankas, bet labai retai širdį ir protą", sakė Stephen R. Covey. Darbo kokybė niekada nebus tokia pat.

Geriau nelauk, kol kas nors tave pastūmės. Rask motyvų pats. Kaip sakoma Amerikoje, "pakišk po sėdynę degantį degtuką". Nukreipk protinę ir fizinę energiją į savo tikslą, visuomet aiškiai turėdamas galvoje rezultatus. Judėk ta kryptimi, apie kurią daugiausiai galvoji.

Žmonės, kurie mano, kad sutiks savo svajonių vyrą ar moterį ir sukurs šeimą, tikriausiai taip ir padarys. Tie, kurie mano, kad tikrai gaus gerą darbą, jį gaus. Tiems, kurie įsitikinę, kad jiems gali pasisekti, pasiseks. Mintys apie pergalę suformuoja vidinius motyvus. Energija susikaupia tikslui įgyvendinti.

BAUDŽIAMOSIOS EKSPEDICIJOS

A. A. Balys Brazdžionis

Didžios nelaimės spaudžia
Tėvynę,

O priešas laukia jos

prapuolimo

Maironis

Smurtas ir baudžiamieji įstatymai daugelį lietuvių labai alino. Ypač buvo sunku atlikti natūros ir darbo prievoles. Reikėjo dar mokėti mokesčius ne tik už žemę, bet ir... už šunį. Tad čiulpė pinigą, kaip tik išmanydami, nes okupanto tikslas – smukdyti ūkininką taip, kad jis skurstų ir būtų pusalkanis. Žmonės stengėsi, kaip įmanydami, tuos įstatymus apeiti. Ypač gabių buvo tame reikale valsčiaus tarnautojų – sekretoriaus ir viršaičio: iš juodo padarydavo baltą arba atvirkščiai. Ir taip gudriai, kad vokiečių civilinė valdžia to jokių būdu nesuprato. Pavyzdžiui, ūkininkų prievolės natūra buvo atiduodamos ir pažymimos tik valsčiaus knygoje, o faktiškai į sandėlį nepakliūdavo nė vienas grūdas. Raštvedys ar kas kitas, kvitus vogčiomis ar už kyšį gavęs, uždeda antspaudą ir keilioliką ūkininkų atleidžia nuo vežimo į kooperatyvą.

Bet būdavo ir kitaip: patys tarnautojai kooperatyve būdavo lietuviai. Jie turėjo apytiksliai viską apskaičiuoti. O kiek sandėliuose ir į vagonus pilama – jau nebe jų atskaitomybė. Užrašydavo ant vagono tiek ir tiek kilogramų ar tonų, ir tvarka. Sandėlys tik į galą metų išuštėdavo. Vieni atveždavo gerus, kiti blogus gaminius, treti – visai jokių. Kooperatyvo vedėjas ar kitas kuris darbuotojas galėjo išrašyti javų gavimo kvitą, bet ūkininkas jų neatveždavo. Visą darydavo su saiku ir atsargiai. Juk pasitaikydavo ir pavyduolių, kurie vieni kitus sekdavo.

Vienas kooperatyvo vedėją Latoną įtarė gestapas. Vedėjas buvo suimtas ir žiauriai tardomas. Bet jis sugebėjo gestapininkus papirkti. Po keletos savačių jį paleido su sąlyga, kad dirbtų kitame mieste.

Iš slaptosios spaudos – "Į Laisvę" ir "Laisvės kovotojas" ūkininkai sužino-

davo apie žiaurias baudžiamąsias ekspedicijas. Skaudžiai mus vėrė liūdnos žinios, kad Vilniaus krašte ir kitose Lietuvos vietose buvo sušaudytos šeimos, kurios negalėjo atlikti prievolių. Žemė – nederlinga, karo frontų išvartyta, todėl negalėjo būti pilnai išnaudota. Sėklų trūkumas ir darbo jėgos mažėjimas nepaprastai apsunkindavo ūkininkus. Okupantai reikalaudavo išlaikyti tokį našumą, kaip taikos metu. Ir prie geriausių norų, laužydamas galvą, negalėjo ūkininkas tokių prievolių atlikti. O kur dar darbo ar miško prievolės?

Ūkininkas turėjo vykdyti įvairiems darbams ne tik savo valsčiuje, bet ir į kitas apskritis. Sunkiausia būdavo suvežti paskirtas miško medžiagų normas: malkas, popiermalkes, rąstus. Nuo kiekvieno arklio kasmet turėjo atiduoti 24 kv. malkų, 12 kv. popiermalkių, 5 kietmetrius sielių. Kiek vargo ir triūso, kiek prakaito išliedavo ūkininkai, kol atlikdavo šias prievoles. Kartais miškan reikėdavo važiuoti 20-30 km. Dilo rogės, lūžo ratai ir vežimai, o arkliai nekaustyti. Geležies bei kitų reikmenų valdžia jiems neparūpindavo. Kur nori, gauk, bet prievolę turi atlikti.

Ką pagaliau, daryti? Ar, neištvėrus, mesti ūkį, ar sąmoningai boikotuoti? Dauguma pasirinko – nevykdyti prievolių. Tas kelias buvo pavojingiausias: ūkininkas galėjo nuvažiuoti surakintomis rankomis į Vokietiją darbamams, galėjo būti išmestas iš ūkio arba net sušaudytas. Vis tik dalis ūkininkų tokią naštą pakėlė, nes savo žemė, ūkis, savas apylinkės kampelis buvo už viską mielesnės.

Vieną gegužės mėnesio dieną apskriejo drebinanti žinia, kad į mūsų apylinkę atvyksta baudžiamoji ekspedicija. Ji prislėgė visus ūkininkus. Valsčiaus prievolių knygutės aiškiai rodė, kiek kuris kaltas. Jokių geresnių įrodymų nereikėjo.

– O ką, kaip bus, taip, nevežu ir baigta! – ne vieno ūkininko žodžiai pasigirdo. Į Pasvalio stotį staiga ėmė plūsti keliu, ateinančiu iš Vaškų, būriai gyvulių. Ūkininkai turėjo atiduoti paskutinę karvę, kiaulę, arklių, grūdą ašarodami. Baudžiamosios ekspedicijos vykdytojai buvo ginkluoti. Keletas žandarų su motociklais bei mašinomis. Atsiprašymų ir pasiteisinimų jie nepripažino. Pasiautėję vienoje apylinkėje, persikėlė arčiau Pasvalio. Buvo manoma, kad krės ir čia, bet tik pravažiavo. Visi nusidangino į gretimą valsčių – Daujėnus.

Atvykę į valsčiaus raštinę, pasiėmė dar trūkstantį žinių, apylinkės pavadinimus ir pasileido pas neatlikusius prievoles ūkininkus. Pasuko į Berklainių kaimą. Įsakė vesti gyvulius, sunešti mėsą ir pristatyti vežimus.

Idomu, kad ne tik eiliniai gyventojai mokėjo maskuoti ir slėpti kur tik įmanydami gyvulius bei grūdus, bet ir pats kaimo viršaitis Pyragius. Ekspedicija, apsilankiusi jo namuose, Balaškių kaime, ėmė daryti kratą. Ūkis buvo tvarkingas. Namas gražus, sodyba planingai sutvarkyta, visiems net akį vėrė. Tik žiba, blizga, švaru. Užtat vokiečiams kilo įtarimas, argi iš tikrųjų jis negali atlikti prievolės? Beslankiodami po sodybą, netyčia pastebėjo miške vieną kitą galviją. Tuoj spyrė ūkininką prisipažinti, ar tai jo galvijai. Kai tik juos suvarė į sodybą, vargšai gyvulėliai išdavė visą paslaptį: kiekvienas nuėjo iš papratimo į savo tvartą. Aiškiai nustatė, kad tai jo galvijai, tuoj uždėjo pančius ant rankų, liepė pakinkyti arklių. Viršaitį vežė į Pasvalį, jį lydėjo ginkluoti ekspedicijos dalyviai. Pirmą važiavo vienas žandaras, iš paskos du su motociklais, apsiginklavę pistoletais. Atrodė, lyg kažkoks žmogžudys suimtas. Tai toks buvo to pavyzdžio ūkininko likimas.

(Bus daugiau)

TAUTOS FONDAS PASKYRĖ LIETUVAI \$65,000

1996 m. spalio 5 d. Bruklina (Brooklyn, NY) posėdžiavo Tautos Fondo taryba. Prisiminti ir atsistojimu pagerbti neseniai mirę Tautos Fondo darbuotojai: ilgametė Tautos Fondo tarybos ir valdybos narė Irena Banaitienė ir ilgametis Tautos Fondo Revizijos komisijos narys Petras Ažuolas.

Tarybos pirmininkas J. Giedraitis, valdybos pirmininko pavaduotojas A. Vedeckas ir Finansų komisijos pirmininkas J. Vainius perskaitė pranešimus Tautos Fondui aktualiais klausimais. Veiklos komisijos pirmininkas J. Valaitis ir narys J. Nasvytis pasidalino mintimis apie Tautos Fondo ateities uždavinius. R. Razgaitienė pranešė apie rugsėjo 20-21 d.d. Tautos Fondo iniciatyva Vilniuje suruoštą Moterų konferenciją "Lietuvos moterys: valstybei ir šeimai" ir apie "Gyvosios Istorijos" kaupimą. Jau nufilmuota šimtas pasikalbėjimų.

Negalėdama posėdy-

je dalyvauti Vaiva Vėbraitė –Gust raštu pristatė pranešimą apie Tautos Fondo paramą (\$20,000) šios vasaros "Apple" veiklą Lietuvoje. Prieš porą dienų iš Lietuvos sugrįžę tarybos nariai Pr. Povilaitis ir V. Steponis pasidalino savo išspūdžiais.

Vienas iš pagrindinių šio posėdžio tikslų – užbaigti šių metų paramos Lietuvai išsipareigojimus. 27-iems studentams, besimokantiems Lietuvos universitetuose, paskirtos stipendijos – iš viso \$5,350. Didelė dauguma stipendijas gavusiųjų yra kilę iš tremtinių, partizanų ar politinių kalinių šeimų. Paramai mokykloms, laikraščiams, spaudai ir organizacijoms paskirta \$29,650. Lietuvybės ugdymui Lietuvos paribuose ir užribuose paskirta 30 tūkstančių dolerių. Parama skirta 45 Šalčininkų ir Vilniaus rajonų mokykloms, 70-čiai paribio mokytojų ir vaikų darželių auklėtojų, 15-ai užribio lietuviškų mokyklų ir 90-čiai užribio mokyklų mokytojų.

LIETUVOS VYČIŲ DARBAI

Regina Juškaitė

Lietuvos Vyčių 96 kuopa veikianti Dayton, Ohio, š.m. rugsėjo 27-29 d. globojo L. V. Vidurio centro rajono suvažiavimą ir maldos kelionę. Suvažiavime dalyvavo 49 vyčiai, atstovavę 7 kuopas iš Mičigano (Michigan), Ohajo (Ohio) ir Pensilvanijos (Pennsylvania) valstijų. Susipažinimo vakaras įvyko penktadienį, rugsėjo 27 d. Hovardo Džonsono (Howard Johnson) viešbučio priėmimo kambaryje. Priėmimo dalyvavo gražus būrelis svečių ir vietinių vyčių. Visi linksmynosi ir atnaujino senas pažintys, gražiai pabendravo, pasivaišino skaniu maistu ir gėrimais.

Šeštadienį, rugsėjo 28 d. rytą vyko į Šv. Kryžiaus lietuvių bažnyčią, ku-

rioje Pranciška Petkuvienė – šio suvažiavimo ir maldos kelionės kopirmininkė, 96-tos kuopos vardu pasveikino visus atvykusius ir pristatė kleboną kunigą Michael Holloran. Jis pravedė religinę programą. Šventojo rašto ištraukos buvo suderintos su kalbamu rožančiu. Buvo laiko susimąstymui ir maldai.

Vidurio Centro rajono pirmininkė Lillian Petravičius vadovavo susirinkimui. 96 kuopos pirmininkė Elena Mikalauskas sveikino visus atvykusius ir linkėjo geros viešnagės. Buvo perskaityti valdybos narių ir kuopų pranešimai, apsvarstyti ateities veiklos planai. Delegatai pranešė apie š.m. rugpjūčio 8-10 d. Brockton, Massachusetts, vykusį 83-ąjį metinį seimą.

Buvo nutarta kad 1997 m. pavasario seimas ir kėgliavimo turnyras gegužės mėn. vyks Mičigane. Jį globos L.V. 102 kuopa. Rudenio maldos kelionė vyks 1997 m. rugsėjį. Ją globos 79 kuopa, veikianti Sautfilde (Southfield, MI). Abiejų suvažiavimų datos bus paskelb-

tos vėliau.

"Pagalba Lietuvai" vadovas Robert S. Boris pranešė kad spalio 11 d. 40-asis talpintuvų buvo pakrautas ir išsiųstas į Lietuvą per World Medical Relief Inc. įstaigą Detroit, MI. Šis talpintuvų siunčiamas Šv. Klaros ligoninei Utenoje. Talpintuve siunčiamos 32 naujos mechaninės ligoninių lovos bei staliukai iš Mercy ligoninės, Farmington Hills, MI, 14 dėžių įvairių vaistų ir medicinos įrangos iš Syracuse, NY, 32 dėžės knygų, gautos nuo seselių pranciškonų iš Pittsburgh, PA.

Detroito ir jo apylinkių lietuviai paaugojo 162 paklodes ir 52 rankšluosčius. Taip pat virš 1,300 dol. buvo suaukota, kad būtų galima nupirkti įvairių reikmenų ir prisidėti, padengiant persiuntimo išlaidas. Buvęs "Pagalba Lietuvai" tarpininkas Lietuvoje Antanas Balsys nupirko medicininių reikmenų, kurie bus pridėti prie World Medical Relief, Inc. įstaigos paaukotos įrangos, kuri skirta "alcohol ir drug abuse" klinikai Kaune.

RINKIMAI

Vladas Vijeikis

Ir Amerikoje, ir Lietuvoje pats rinkimų įkarštis. Tikras politikierių darbymeis. Atsimenu, Lietuvoje šį laiką vadindavo bobų vasara. Greičiausia gal todėl, kad reikėjo daržoves doroti. O tai jau tradicinis moteriškas darbas. Geras ūkininkas kaip įmanydamas kratosi nuo burukų, kopūstų ar morkų rovimu. Jam kitų darbų pakanka. O politikieriams, kaip jau minėjau, tikras darbymeis.

Mano draugas Florijonas labai domisi rinkimais. Ką kalbėjęs, ką nekalbėjęs, vis suka apie rinkimus. Šia proga jis prisimena kitokius rinkimus Lietuvoje:

– Šiuo laiku eidavome į mišką grybų rinkti. Ir atidžiai žiūrėdavome, kad sukirmijusių nepririnktumėm. Taip ir su politiniais rinkimais. Baisiai saugaisi, kad kokių netikusių neišrinktum. O žiūrėk, ir nusirinkai: sodina tavo išrinktąjį į "belange". Nežinau, kodėl vadindavo belange. Juk buvo langeliai kalėjimuose, kad ir nedideli. Tai ir žinok, kuris čia politikierius nesukirmijęs. O jeigu domiesi propaganda, tai jie visi – gerokai "griešni". Paklausai vienos pusės, ką kalba apie kitą, tai prie vieno stalo su tokiu sukčium nesėstum. Daugiausia kaltina vienas kitą, kad "taksus" užriogolina ant žmonių galvų. Ir visi žada sumažinti. Bet, atsisėdę

aukštosiose vietose, dar padidina. Keisčiausia, kad net iš izdo politikieriams, jų propagandai paremti prideda. Žinoma, to izdo pinigai tai mūsų užprakaituoti.

O žvilgtelk į kandidatus. Jie važinėja ir agituoja tarnybiniu laiku. Tada, kada turėtų darbą dirbti, kuriam juos išrinkom. Pabandytum tu darbo metu paieškoti tarnybos. Išlėktum, kaip su lėktuvu.

Florijonas klauso visų "debatų" ir dedasi į galvą. O aną dieną jis man pakuždomis beveik į ausį sako:

– Yra ir kitokie rinkimai. Sakysime, žmoną kai renkiesi. Lietuvoje kelias papripijas apvažiuoja, kol tinkamą suranda. O ta ne tik nežada "taksų" mažinti, bet dar vieną kitą tūkstantinę atsineša. Ir dar karvių, ir avių būrį atsiveda. Bet ką išsirenki?

Čia Florijonas visai sumažino savo balsą. Lyg pagedęs televizorius.

– ... Išsirenki "pielą". Tikrą pielą. Manoji žada balsuoti už demokratą, o aš – už respublikoną. Tai praktiškai mano balsas bus panaikintas, lyg aš neegzistuočiau.

– Balsavimo dieną paleisk žmoną į rūbų krautuvę. Nesuspės balsuoti.

– Bet kiek kainuos, – atsiduso Florijonas. – O dabar pakalbėkime apie rinkimus Lietuvoje, – čia Florijono balsas atgavo pirmąjį skambesį. – Tiek partijų! Kaip tiems žmonėms galva nesusisuka besirenkant? Ir kuri čia, kaip tas grybas nesukirmijusi? Visos giriasi, kad jos žino, kaip reikia kraštą valdyti. O štai Krikščionių Demokratų sąjunga paskelbė, kad "patys nevogs ir kitiems neleis vogti". Nejaugi Lietuvoje tiek vagių, kad net reikia prisiekinėti, jog nevogsi? O jie užmiršo patarlę: "Reikia vagies, kad pagautų vagį."

Florijonas nutilo, lyg ką mąstydamas.

– O apie rūbų krautuvę galima būtų pasvarstyti.

Nuoširdžiai dėkoju už "Dirvą", kurią pradėjau gauti namų adresu. Tai galimybė greičiau sužinoti, kuo gyvena mūsų išeivija, kokie renginiai ir darbai yra numatomi.

Tuo pačiu noriu pasveikinti visus Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos narius su sėkmingu 24-u Seimu ir linkiu tolesnio gražaus darbo lietuvių išeivijoje. Ypatingą padėką ir sveikinius prašau perduoti daktarui Leonui Kriauciūnui.

Seimo rinkimuose du jaunieji tautininkai iškėlė savo kandidatūras vienmandatėse apygardose. Tai Dalia Mulevičienė (Tauragės raj.) ir šių eilučių autorius (Vilniaus m., Žirmūnų apygardoje). Gal ne tiek tikėdamiesi būti išrinkti, kiek norėdami savo darbu prisidėti prie tautininkų sąjungos rinkiminės kovos, mes einame į šiuos rinkimus. Mums tai ir politinio gyvenimo pamoka, kuria žadame kruopščiai išmokyti ateities. Siunčiu Jums savo kalbą, pasakytą per Lietuvos televiziją rinkiminės kompanijos metu.

Vasarą mes taip pat nesėdėjome sudėję rankų. Mūsų nariai dalyvavo "Romuvos" stovykloje Radviliškio rajone, rugpjūčio 23-24 d. Lietuvių tautinio jaunimo organizacija "Jaunoji karta" pravedė seminarą – talką Panevėžio rajone "Lietuvos jaunųjų ūkininkų darbai ir rūpesčiai". Apie šį renginį papasakojo net centriniai Lietuvos laikraščiai ("Lietuvos rytas", "Respublika"), didelis reportažas buvo Kauno apskrityje laikraštyje "Tėviškės žinios", "Tautininkų žiniuose". (Apie tai rašė ir "Dirva"). Net Lietuvos televizija centrinėje informacinėje laidoje "Panorama" parodė išsamų reportažą, nusakydami ir "Jaunosios kartos" pagrindinius tikslus.

"Jaunąją kartą" įkūrėme pavasarį Raseiniuose, tikėdamiesi testuoti prieškarį jaunųjų lietuvių darbą. Pasivadinanti "Jaunąja Lietuva" negalėjome, nes tą pavadinimą pasisavino S. Buškevičiaus šalininkai. Tačiau "Jaunoji karta" – prieškario jaunųjų lietuvių laikraštis ir mes stengsimės nepadaryti gėdos šiam vardui. Mes užmezgėme ryšius su Lietuvos jaunimo organizacijomis, ypač norėtume bendrauti su korporacija "Neo-Lithuania". Jie daugiau dėmesio skiria akademiniams jaunimui Kaune, mes jaunimui – rajonuose. Jau dabar turim narių Pakruojo, Panevėžio, Klaipėdos,

Tauragės, Raseinių rajonuose, Vilniuje. "Jaunoji karta" – nepolitinė visuomeninė organizacija, priimanti į savo narius jaunimą nuo 15-os metų. Mes ruošiamės pamainą Lietuvos tautininkų sąjungai.

JTS pirmininkas
Gintaras Binkauskas

Kalba rinkėjams
(sutrumpinta)

Žirmūnai – vienas iš gražiausių sostinės rajonų, apdovanotas valstybine premija. Tačiau dabar, žiūrėdami į apleistus kiemus, išdaužytas duobes gatvelėse, remontuojamus ir niekaip nesuremontuojamus šaligatvius, mes matome tai, kuo gyvena visa Lietuva: netvarką ir nenorą tą netvarką pakeisti. Valdžia rūpinasi tik savo kišene, dalijasi fabrikus ir bankus su mafija. Tai valdžia, kurią žmonės bado pirštais ir sako: jie mus išdavė, jie užmušė mūsų viltį, kad laisvoje Lietuvoje bus teisybė, kad mes dirbsim ir uždirbsim, kad mūsų vaikai bus sotūs, kad mūsų žmonos ir motinos bus ramios už savo vaikų ateitį. Kokią ateitį gali duoti tokia valdžia? Tokia valdžia yra nereikalinga.

Tačiau buvo laikai, kuriuos tai mena mūsų seneliai, kada lietuvis gerbė valdžią, nes ji buvo sava, nes ji buvo teisinga. Toji valdžia nebuvo parsidavėliška ir godi... Tai buvo tautininkų valdžia. Ir mes siūlėme: vardan tautos ir šalies gerovės, pamiškim tuščias ambicijas, pamiškim posakį "du lietuviai – trys partijos", junkimės į koaliciją. Mus palaiko Valdas Adamkus. Tai būtų jėga.

Tačiau tai gasdino mafiją ir apsigobusius valdininkus. Ir jie darė viską, kad tokia koalicija nebūtų sudaryta. Ir vistiek **koalicija gyvuoja**. Ji remiasi tautos istorija, tikėjimu, kad tauta turi jėgų savyje, o nelaukia išmaldos, kurią krikdėmai ir socdėmai per prievartą bruka iš Europos Sąjungos.

Lietuvai, dar neatsigavusiai nuo socializmo narcozės, jau reikės parduoti žemę užsieniečiams, steigti filtravimo punktus migrantams, suteikiant keturiems žmonėms kambarį, televizorių, šaldytuvą. Jau dabar Lietuvoje yra virš 2000 migrantų! Jiems, Europos struktūrų reikalavimu, reikės 500 kambarių!

Ar Lietuvoje mes turime savų benamių ir be-

globių? Ar mes galime jaunai lietuviškai šeimai pasiūlyti kambarį, jau ne nekalbant apie televizorių ir šaldytuvą. Tačiau valdžiai neskauda galvos dėl mūsų jaunimo. Studentams panaikintos visos lengvatos transportui. Jaunai šeimai pasistatyti namą ar gauti butą iš viso nėra galimybių! Mokslas greit bus pasiekiamas tik prokuratūros, muitinės pareigūnų bei mafijos atstovų vaikams.

Ar tai teisinga? Ar teisinga, kai mokytojas uždirba mažiau nei muitininkas? Aš sakau: ne. Jeigu savo darbo neatliks muitininkas – negerai. Tačiau žymiai blogiau bus, jei Lietuvos mokytojas pasijus nereikalingas valstybei. Mokytojas turi užimti deramą vietą valstybės gyvenime pagal atlyginimą ir socialines garantijas. Tautos likimas – mokytojų rankose. Aš noriu, kad tos rankos nebūtų nuleistos iš nevilties.

Taip pat mes sakome: pirmiausia pasirūpinkime Lietuvos vaikais, padėkim jaunai šeimai. Juk jau vien todėl, kad šiais laikais jie išdrįso kurti šeimą, yra verti pagarbos. Statistika kraupi: kasmet net keturiais tūkstančiais šeimų tuokiasi mažiau, vaikų gimstamumas krito katastrofiškai. Dar du – trys metai ir pajusime, kad tauta prie Baltijos jūros nyksta. Nyksta, nes mieliau važiuoja iš Lietuvos, nes nebekuria šeimų, nes svaiginasi "kaukoliniu".

Kol ministrai važinėja prabangiais limuzinais su užtamsintais stiklais, o prezidentas skraido kažkur padėbėse, nesusileisdamas ant žemės, "bankų" ir "holdingų" sukčiai pasiglemžia mūsų sutaupytus pinigus, mafija dalijasi miestus ir miestelius, o Lietuvoje XXa. pabaigoje vaikai miršta iš bado. Miršta, nes nėra tvirtos rankos, kuri pasakytų: **Užteks vogti**.

Negali būti ir nebus ekonominio suklestėjimo, jeigu jo neskatins ryžtinga tautos valia, jeigu ji saviškai paliko sauja balių, laukianti komandos iš Briuselio ar "Henytės dvaro". Tautininkai sako: sustabdykim tai, įveskime tvarką, suteikim jaunam žmogui viltį ir galimybes...

Nesu "visų galų meistras". Esu paprastas lietuvis, žinau mūsų vaikų bėdas, žinau kaip sunku pensininkui, žinau kuo gyvena jauna šeima, nes toks ir mano gyvenimas. Užtat sakau: užteks savo likimą patikėti buvusiems. Aš kviečiu Jus balsuoti už ateitį.

JUOKIASI PUODAS...

"Situacija landšafto srityje dėl kategoriško prioriteto teikimo melioracijai labai susikomplicavo", – kartoja vilnietis gamtininkas savo pranešimą, ruošdamasis keilionei į užjūrį. Paskui jis dar kartą perskaito tautiečių iš Čikagos kvietimą, kuriame rašoma: "Seminaro dalyviai patys daro kambarių rezervacijas."

Seminare jis susitinka bičiulį. Abu pasikeičia vizitinėmis kortelėmis. Vilnie-

čio kortelėje užrašyta "Yonas Norvaisha", čikagiečio – "Walter Kuchas".

Vakare Jonas viešbučio kambaryje varto laikraščius. Ir iš Lietuvos atvežtus, ir tautiečio padovanotus. Ypač įdomu skelbimus skaityti:

"Parsiduoda videoplejeriai", – reklamuoja kavinietis.

"Parduodu kompiuterį gerame stovyje" – antrina jam klivlendietis (atsiprašau, clevelandietis). L. A.

SEMINARAS LIETUVOS PIENININKAMS

Aldona Niškinienė

Seminaro dalyviai su amerikiečių specialistais

Spalio 11 d. baigėsi dešimtį dienų trukęs Lietuvos Respublikos pienininkystės darbuotojų delegacijos seminaras Jungtinėse Amerikos Valstijose. Šis vizitas – pagalba Lietuvai, kurią teikia JAV Valstybės departamentas, dalis. Seminaro programą tvarkė Land O'Lakes kompanija.

Šios kelionės dalyviai mokėsi, kaip tobulinti Lietuvos pieno ūkį, kad jis galėtų sėkmingai įsijungti į Vakarų rinką. Lietuva siekia, kad pieno perdirbimo pramonė pasiektų Vakarų šalių standartus, kad jos produktai atitiktų sveikatos apsaugos bei kokybės reikalavimus.

Besivystančioje Lietuvos pieno ūkio struktūroje svarbios pareigos tenka Žemės ūkio ministerijai, jos Veterinarijos skyriui, Sveikatos apsaugos ministerijai ir pienininkystės asociacijai – "Pieno centrui". Kai kurie šios specialistų grupės dalyviai jau buvo lankęsi ne vienoje Europos Sąjungai priklausančioje šalyje ir pastebėjo, kad pieno ūkis labai daug priklauso nuo valstybės paramos. Lietuvos galimybes reguliuoti šį ūkį yra gana ribotos. To-

dėl suprantama, kad lietuvių domino "amerikietiškoji" sistema, kuri uždeda daugiau atsakomybės pieno produktų gamintojams – ūkininkui ir pieno perdirbėjui.

Tačiau labai griežtos pieno taisyklės išstumtų iš rinkos smulkius ūkininkus, kurie laiko vieną, dvi, ar tris karvutes. Daug jų gyvena atokesniuose kaimuose, yra seni ir neturtingi, vos išsilaiko dabar.

Kai kurios Lietuvos žemės ūkio bendrovės turi didesnes fermas, modernią sanitariją melžimo ir pašarų ruošimo techniką. Tačiau beveik 80% pieno ūkio sudaro tie smulkūs ūkininkai, kurie, nors ir inspektuojami, primityviose sąlygose gamina labai bakteriologiškai užterštą pieną. Rūpestį kelia ir tai, kad dabar vartotojai sunaudoja apie 40,000 tonų nepasterizuoto pieno.

Lietuvos pieno kainas nustato rinkas. Tačiau valstybė yra nustačiusi tokias jo supirkimo kainas: 65, 63 ir 61 centą pagal jo kokybę. Papildomai pridedama po 3 ct už litrą žiemą ir 5 ct vasarą. Pieno produkcija žiemą sumažėja beveik per pusę.

Pereitais metais pieno kaina išsilaikė pastovi.

Susipažinti su JAV pieno ūkiu buvo pakviesti šie ekspertai iš Lietuvos Valstybinės Veterinarijos tarnybos: Konstantinas Gedrimas – direktoriaus pavaduotojas, Irena Bajorinienė – šio skyriaus vyriausioji veterinarijos gydytoja, Eugenijus Blaževičius – veterinarijos laboratorijos direktorius. Dalyvavo apskričių stočių viršininkai: Jonas Jacunskas – Vilniaus, Antanas Bauža – Klaipėdos, Justinas Jucevičius – Telšių, Romualdas Šidla – Utenos, Leonas Zdanavičius – Marijampolės, Valdemaras Kontautas – Panevėžio. Lietuvos pienininkų asociaciją atstovavo jos prezidentas Alvydas Ramanauškas ir konsultantė Irma Pilipienė.

Seminaro programa:
rugsėjo 29 – spalio 6 d. Klivlende (Cleveland) susipažinimas su Milk Marketing koperatyvo struktūra, Ohajo ir Pensilvanijos valstijų ūkiais bei jų inspektavimu; spalio 7-8 dienomis – lankymasis Vašingtone ir susipažinimas su įstatymais bei reikalavimais pieno ga-

Ohajo (Ohio) valstijos vyriausiasis veterinarijos gydytojas R. David. Glauer

mybai;

spalio 9-11 dienomis lankymasis Mineapolyje ir susipažinimas su stambia Viskansino (Wisconsin) ir Minesotos privačių maisto pramonės įmonių veikla.

Kiek plačiau susipažindinsime su seminaro dalyvių darbu Klivlendo apylinkėse. Mokymo programą vykdė Milk Marketing, Inc. (MMI), – trečiasis pagal dydį JAV pieno koperatyvas. Programa ir svečių globa rūpino-

Autorės nuotraukos

si Neal Linebaugh, kurio senelis buvo lietuvis. Jam talkino Norm Corlett – MMI kokybės kontrolės viršininkas, pereitais metais konsultavęs specialistus Lietuvoje. Daurmantas Matulis ir Aldona Miškinienė buvo vertėjai.

MMI programą sudarė dvi dalys: 1) specialiosios paskaitos apie Ohajo ir Pensilvanijos pieno gamybos reguliavimą, 2) pieno ūkių, laboratorijų bei kitų įmonių lankymas.

(Bus daugiau)

A.†A.

BIRUTEI GRUŽDIENEI

mirus, reiškiamo nuoširdžiausią užuojautą vyrui VINCUI GRUŽDŽIUI ir likusiems šeimos nariams.

Drauge liūdime

Korp. Neo-Lithuania
Floridos padalinys

St. Pete Beach, FL.

A.†A.

BALIUI BRAZDŽIONIUI

– "Dirvoje" skelbiamų prisiminimų autoriui mirus, nuoširdžiai užjaučiame liūdesyje pasilikusius jo šeimos narius ir artimuosius

Dr. Jonas Jasaitis

Klivlendas

PADĖKA

A.†A.

ANGELEI DZIAKONIENEI

iškeliavus Amžinybėn, skausmo valandoje mane užjautusiems nuoširdžiai dėkoju.

Už pareikštas užuojautas spaudoje, atsiųstas paštu bei paskambinus telefonu, už aplankymą namuose ir gražias gėles.

Liūdesyje liekame: sesuo Apolina, krikšto duktė Jūlytė Johnson, Algis Raimondas Staškūnai ir jų šeimos

Apolina Staškūnienė

Florida

Lietuvos atstovai Visų sielų kapų mauzolėjuje prie Lietuvos prezidento Antano Smetonos ir jo žmonos amžinojo poilsio vietos

RENGINIŲ KALENDORIUS

• LAPKRIČIO 3 d., sek-madienį, – Ohio Lietuvių Gydytojų draugijos metinis susirinkimas ir pietūs Lietuvių namuose. Pradžia - 12 val.

• LAPKRIČIO 9 d., 6:30 val. vakaro – Dievo Motinos parapijos choro rudens balius

• LAPKRIČIO 16 d. - Cleveland'o LB Lietuvių dienos. Lietuviško humoro vakaras. Atvyksta garsus humoristas iš New York, lietuviškasis "Bob Hope" – Vitalis Žukauskas. Humoristą publikai pristatys rašytoja Aurelija M. Balašaitienė.

• LAPKRIČIO 17 d., po pamaldų – Lietuvos Garbės konsulato atidarymas Klivlende (Cleveland)

• LAPKRIČIO 17 d. – Šv. Jurgio parapijos rudens festivalis – nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p.

• LAPKRIČIO 23 d., šeštadienį, LVS-gos "RAMOVĖ" Klivlendo (Cleveland) skyriaus valdyba Lietuvių Namuose rengia Lietuvos Kariuomenės šventės minėjimą

• GRUODŽIO 7 d. Clevelando Lietuvių Žuvininkų klubas "LITTS ANGLERS CLUB" rengia metinę loteriją - balių. Bilietus galima užsakyti pas klubo narius

• GRUODŽIO 24 d. 9 val. vakaro – Bendros Kūčios – Šv. Jurgio parapijos salėje

Psychological Health Center and Alcoholism Treatment Program, Inc.

6315 Pearl Road, Suite 101
Parma Heights, Ohio 44130

Telefonas: (216) 845-9061

Faksas: (216) 8454-9062

Dr. Gintautas Z. Sabataitis Psichologas

Priimame "Medicare" ir kitus sveikatos apdraudimus

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES
available worldwide

EXPERTS ON TRAVEL
TO EAST EUROPE

passports • visas • prepaid tickets

SERVING OUR COMMUNITY
FOR OVER 35 YEARS

"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

ATLANTA IMPORT EXPORT

JŪSŲ PASLAUGOMS CLEVELAND'E MŪSŲ ATSTOVAS:

LITMA IMPORT EXPORT

639 EAST 185 STREET

CLEVELAND OH 44119

216-481-0011

SIUNČIAME SIUNTINIUS LAIVU
LABAI SKUBIEMS SIUNTINIAMS - ORO CARGO
AUKŠTOS KOKYBĖS MAISTO SIUNTINIAI

JŪSŲ SIUNTINIUS PRISTATYSIME Į NAMUS
BET KURIOJE LIETUVOS, LATVIJOS, ESTIJOS,
BALTARUSIJOS VIETOJE, O TAIP PAT MASKVOJE,
PATERBURGE IR KALININGRADO SR.

ATLANTA IMPORT EXPORT
(312) 434-2121 arba (800) 775-7363

MUZIEJAUS BIČIULIS

Įvairūs likimo vingiai išblaškė daugelį lietuvių po tolimus ir svetimus kraštus. Emigracijoje užaugo kelios kartos, taip ir neišvysdusios tėvų ir protėvių žemės. Bet visi jie liko mūsų tautos dalis. Jie kūrė lietuviškas mokyklas, organizacijas, parapijas, steigė laikraščius ir žurnalus, puoselėjo lietuvišką meną.

Iki Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo Šiaulių "Aušros" muziejuje ne daug medžiagos turėjome apie išeiviją. Pastaraisiais metais, stiprėjant ryšiams su užsienyje gyvenančiais lietuvišiais, muziejuje kaupiasi įdomus ir vertingas išeivių kultūros palikimas.

Vienas aktyviausių "Aušros" muziejaus bičiulių – klivlendietis Vladas Bacevičius, ilgametis "Dirvos" laikraščio talkininkas.

V. Bacevičius padovanojo muziejui jo paties visą gyvenimą kauptą medžiagą apie Lietuvos skautų sąjungos veiklą. Tai daugybė fotografijų, gairelių, ženklelių, skautų leidinių. Anksčiau muziejuje turėjome eksponatų tik apie Nepriklausomos Lietuvos skautus. Sovietų

Šiaulių "Aušros" muziejaus darbuotojai apžiūri V. Bacevičiaus atsiųstus leidinius apie Lietuvos skautų sąjungą. P. Juozapaičio nuotr.

okupacijos metais Lietuvoje jų veikla buvo nutraukta, Duomenų apie skautų veiklą išeivijoje neturėjome. V. Bacevičiaus perduota medžiaga iš dalies užpildo šią spragą.

Kiekvieną savaitę į muziejų atkeliauja laišakai su naujomis V. Bacevičiaus fotografijomis apie Klivlendo lietuvių gyvenimą, su jo sukurtais proginiais atvirukais, naujais "Dirvos" laikraščio numeriais.

Birželio mėnesį muziejuje surengėme parodą "Sugrįžta lietuvių kultūros

palikimas". Joje buvo parodyta ir V. Bacevičiaus dovanota medžiaga.

Visų muziejininkų vardu sveikiname mūsų tolimą bičiulį garbingo 80-ies metų jubiliejaus proga. Linkime jam kuo geriausios sveikatos bei kloties ir viltingai tikimės, kad mus jungianti draugiško bendradarbiavimo gija niekada nenutrūks.

Birutė Lukošiuotė
Šiaulių "Aušros"

muziejaus naujausios istorijos sektoriaus vedėja

SKIEPAI NUO GRIPO IR PLAUCIŲ UŽDEGIMO

OHIO ĮVYKIAI

Spalio 25-26 d. – Tenth Annual Enchanted Forest – "Užburtoji giria", Shaker Lakes Regional Nature Center, 2600 South Park Blvd. Tel. (216) 321-5935.

Lapkričio 8-10 d. – Christkindl Market – Prieškalėdinė mugė. Canton Cultural Center for the Arts, 1001 Market Ave., Canton. Tel. (330) 453-7666.

Lapkričio 9 d. – Happy Holidays Art and Crafts Show, 266 Oldman Rd., Wooster. Tel. (330) 345-6016

Ger. J.

Medikai pataria visiems asmenims, kurie yra 65 metų amžiaus arba vyresni, šį arba ateinantį mėnesį pasiskiepyti nuo gripo. Skiepytis patariama kasmet, nes gripą sukeliantieji virusai kinta. Be abejo, patariame kartą per metus pasiskiepyti ir jaunesniems. Ypač tiems, kurie dirba gydymo įstaigose arba turi chroniškų susirgimų.

Be to, medikai dabar pataria asmenims, vyresniems kaip 50 metų, pasiskiepyti ir nuo plaučių uždegimo ("pneumococcal pneumonia"). Šį skiepą reikėtų kartoti po 10 ar 15-kos metų.

Gripo ir plaučių uždegimo skiepai retai sukelia

pašalinį poveikį. Jie nėra labai brangūs – kainuoja \$12-15 kiekvienas. Medicare padengia bent dalį šių išlaidų.

Klivlendo (Cleveland) miestas spalio viduryje pradėjo šeštąjį metinį nemokamų skiepų nuo gripo sezoną. 65m. amžiaus ir vyresni asmenys, o taip pat sergantieji chroniškais ligomis iki lapkričio 11 d. gaus nemokamus gripo skiepus 46-se apylinkių klinikose. Sužinoti apie šias ("Flu shots") klinikas galite, paskambinę tel. 664-3609 arba 664-2833. Šią kampaniją globoja Viešosios Sveikatos, Senatvės ir Poilsio departamentai.

Gerardas JUŠKĖNAS

RUDENS ROMANTIKA

Dievo Motinos parapijos choro ruošiamas
RUDENS POKYLIS

Dievo Motinos parapijos didžiojoje salėje, šeštadienį, lapkričio 9 dieną

6:30 v.v. - koksaltai • 7:15 v.v. - programėlė • 8:00 v.v. - vakarienė
Po to šokial, grojant REVELATION orkestrui, ir kitos staigmenos ir įdomybės

Bilietai: \$30⁰⁰ asmeniui, gaunami parapijos salėje po mišių, ir telefonu pas Birutę Kasperavičienę 524-8332 arba pas Močį Aukštuolį 481-4428

DIRVA

I V A I R E N Y B Ė S

Skyrelį tvarko
Gerardas Juškėnas

ATSUKITE LAIKRODŽIUS

Spalio 27 d., sekmadienį, Ohajo (Ohio) kraštas grįžta į JAV standartinį laiką (Eastern Standard Time). Taigi šeštadienį, prieš eidami miegoti, atsukite laikrodžių rodykles vieną valandą atgal, o sekmadienio rytą galėsite nusiūti dar vieną valandą.

Ger.J.

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter

• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm

Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.

Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

TRANSPAK

Siuntiniai į Lietuvą laivu su pristatymu į namus
Skubiems siuntiniams – AIR CARGO

Komercinės siuntos – pagal susitarimą.
Pinigai pervedami doleriais. Nuo išsiuntimo dienos
į gavėjo rankas – per 2 - 5 dienas.

MAISTO SIUNTINIAI

Du patys populiariausi: 55 svarai įvairaus maisto už
\$98 ir šventinis siuntinys už \$39

\$98 – rūkytos dešros, mėsos konservai, šprotai, vaisių sultys, margarinas, aliejus, sūris, sausainiai, tirpi kava, malta kava, kakava, arbata, cukrus, ryžiai, makaronai, razinos, majonezas, riešutai, žirneliai, agurkai, šokoladas, aspirinas, vitaminai – 55 svarai (25 kg.);

\$39 – tirpi kava, malta kava, arbata, kakava, vaisių sultys, sausainiai, aliejus, mėsos konservai, aspirinas, vitaminai.

Jums pageidaujant, atsiųsime smulkesnę informaciją.
Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą!

TRANSPAK, 2638 W. 69TH ST.

CHICAGO, IL 60629

Tel. 312-436-7772

ROTA DEGUTIENĖ, 28262 Chardon Rd.

Willoughby Hills, OH 44092

Tel. 216-943-4662

Mūsų atstovybė Lietuvoje: Vilnius, 26-28-27, 26-24-27

PRABANGŪS GĖRIMAI

Australijos Seppelt vynuogynas išleido rinkon 1896 m. Para Port vyną, kurį 100 metų brandino ąžuolinėse statinėse. Tik 400 butelių 1896 m. porto vyno bus parduota. Kaina – apie \$1,800 už butelį. Vynininkas James Godfrey šiuo metu pradėjo ruošti 2096 m. porto vyno laidą. Vieno butelio įpakavimas kainuoja \$250. Kiekvienas numeruotas porto butelis dedamas į aksomo pamušalų išklotą riešutmedžio dėžę, su itališkomis varinėmis sąvaržomis, su nauju kamščiu ištrauktajam pakeisti ir tikrumo liudijimu su William A. Seppelt parašu. Pastarasis yra jau 5-sios kartos vynuogyno steigėjo palikuonis. Seppelt šeima savo rūsiuose nuo 1878 m. saugo porto vyną, kurį išleidžia rinkon, jam sulaukus

100 metų. Dešimt 1895 m. porto vyno butelių pernai buvo parduota JAV-se.

Prancūzijoje, Hennessy bendrovė išleido rinkon Richard Hennessy konjaką, kurio butelio kaina – \$1,500. Tai yra mišinys 100 konjako rūšių. Kai kurios iš jų yra net 1800-ųjų metų laidos. Pastaroji konjako laida yra skirta bendrovės steigėjui pagerbti. Šis konjakas parduodamas krikščoliniuose, smuiko formos grafinuose. Vieną grafiną pagaminti užtrunka 40 valandų. Grafino kaklelis yra apjuostas gryno sidabro kaspinu. Butelis yra įdėtas į atlasiniu audeklų išklotą dėžę su varinėmis sąvaržomis.

Prieš perkant pilną butelį, kai kurie restoranai siūlys jo paragauti – po \$150 už vieną stikliuką.

ESTIJA NEBESINAUDOJA JAV PARAMA

Rugsėjo 17 d. Klivlendo (Cleveland) dienraštis "The Plain Dealer" pranešė, kad JAV nutraukė ekonominę paramą Estijai. Anot reporterio Michael Tarm Estijos prezidentas Lennart Meri su šypsena padėkojo JAV pareigūnams už tokią žinią. Talino miesto rotušėje Estijos prezidentas pareiškė: "Ši diena reiškia, kad pagaliau mes patys atsistojome ant savo kojų".

JAV Tarptautinio plėtros agentūros, kuri skirsto Amerikos pagalbą užsieniui, pareigūnas pabrėžė sėkmingas Estijos laisvosios rinkos reformas ir skatino kitas šalis sekti jos pavyzdžiu.

Skaiciai rodo, kad estai eina teisingu keliu.

PARDUODU GEROS KOKYBĖS KOMPIUTERĮ

IBM – 486 DX2 W/4MB
RAM SVGA 14" MONITOR,
KEYBOARD & MOUSE.
Tel. 381-0678

Klaipėdos universitetas labai prašo mokslinių knygų savo bibliotekai. Cleveland'o BALFo skyrius turi tų knygų ir mielai pasiūstų jas universitetui. BALFAS ieško mecenatų knygų persiuntimui. Aukos nurašomos nuo federalinių mokesčių. Norėdami gauti išsamesnių žinių, skambinkite tel. 1-216-729-0843. Aukos siųskite šiuo adresu:

Vincas Apanius, 8020 Mulberry Rd.
Chesterland, OH 44026

RITA STAŠKUTĖ

Born To Travel

26949 Chagrin Blvd. #103 (Ohio Savings Building)
CLEVELAND, OH 44122

Tel: (216) 831-5530 & (800) 366-9980

Fax: (216) 831-5028

LIETUVA – 1996

Skrydžiai į Vilnių dar vis geriausiomis kainomis

Atstovaujame FINNAIR, SAS ir kitas oro linijas
Bendradarbiaujame su Lietuvos Avialinijomis

MATAS & ASSOCIATES

RITA MATAS • Broker • G.R.I. • Licensed Real Estate Appraiser

17938 Neff Road
Cleveland, OH. 44119
(216) 486-2530

2412 Cedarwood Road
Pepper Pike, Oh. 44124
(216) 473-2530

ADV. VYTAS MATAS teisinis patarėjas

JAKUBS AND SON

Laidojimo įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

TAUPA

Lithuanian Credit Union

Lietuvių Kredito Kooperatyvas

767 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119 481-6677

DARBO VALANDOS: antradienį, trečiadienį
ir ketvirtadienį ----- 9:00 v.r. – 4:00 p.p.
penktadienį ----- 9:00 v.r. – 6:00 p.p.
šeštadienį ----- 9:00 v.r. – 12:00 p.p.
sekmadienį parapijoje --- 11:00 v.r. – 12:00 p.p.

Kiekviena taupomoji sąskaita federalinės valdžios (NCUA) apdrausta iki \$100,000